

Korkein hallinto-oikeus
korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

VALITUSLUVAN HAKEMISEN JA VALITUKSEN KOHTEENA OLEVA PÄÄTÖS:

Päätös: Vantaan Energia Oy Vaasan Hallinto-oikeus 15.12.2021 päätös 21/0149/3
(Liite 3)

Diaarinrot: 00404/20/5103 ja 00479/20/5103

Asia Valitus ympäristölupa-asiassa

Luvan hakija Vantaan Energia Oy

Päätös, johon alkuperäisillä valituksilla on haettu muutosta: Etelä-Suomen
aluehallintovirasto 5.3.2020 nro 86/2020 (liite 6)

Alkuperäiset valitukset Asukasyhdistysten alkuperäinen valitus (liite 7)
ja Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry:n alkuperäinen valitus (liite 8).

MÄÄRÄPÄIVÄ

21.1.2022 klo 16.15

Valittajat

Rajakylän Pientaloyhdistys ry

Vaarala Seura ry

Vantaan Omakotiyhdistysten keskusjärjestö ry
(yhdessä "Asukasyhdistykset")

Yhteyshenkilö:

Kari Saloranta (Rajakylän Pientaloyhdistys ry:n puheenjohtaja)

Pallotie 13 A

01280 Vantaa

P: 040-748 6157

saloranta.kari@gmail.com

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry

Yhteystiedot:

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry.

erityisasiantuntija Lauri Kajander

Itälahdenkatu 22 bA 00210 Helsinki

p. 045 114 0088

sposti: uusimaa@sll.fi

Prosessiosoite

Kari Saloranta (Rajakylän Pientaloyhdistys ry:n puheenjohtaja)

Pallotie 13 A

01280 Vantaa

P: 040-748 6157

saloranta.kari@gmail.com

Toivomme ensisijaisesti sähköistä asiointia:

saloranta.kari@gmail.com ja kopio: uusimaa@sll.fi, ja jari.natunen@sll.fi

VALITUSLUPAHAKEMUS

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Haemme valituslupaa Vaasan hallinto-oikeuden päätöksestä kokonaisuudessaan, ml. ratkaisu oikeudenkäyntikuluista.

Edellytykset

Valitusluvan edellytyksistä säädetään lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 111 §:n 1 momentissa. Kun muutoksenhaussa hallinto-oikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen tarvitaan muun lain mukaan valituslupa, lupa on mainitun pykälän mukaan myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Katsomme, että asiassa on olemassa edellytykset ennakkotapaus (1), ilmeinen virhe (2) sekä muu muu painava syy (3), joka on merkittävä ympäristö- ja terveysvaara tiheästi asutulla ja liikennöidyllä kaupunkialueella sekä luonnonsuojelualueiden läheisyydessä.

Asia on merkittävä ennakkotapaus ja tärkeä oikeudenkäytön kannalta, luvassa on ilmeisiä virheitä ja vaara aiheutuu seuraavin perustein:

Asukasyhdistysten perustelut valitusluvan myöntämiselle:

Korkeinta hallinto-oikeutta pyydetään myöntämään valituslupa Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 § 1:n momentin mukaisilla seuraavilla perusteilla yllä yksilöidystä Vaasan hallinto-oikeuden päätöksestä:

Valitusluvan myöntämisperuste 1. Lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi:

-

Vaasan HAO:n perustelut siitä, että annetut selvitykset ovat olleet riittävät ja oikeus sen enempää perustelematta on jättänyt kaikki perustellut vaatimuksemme lisäselvityksistä ja luvan muuttamisesta hyväksymättä vedoten ympäristönsuojelulain 39 §:ään ja ympäristönsuojeluasetuksen 8 §:ään.

Ympäristönsuojelulain 38 §:n 1 momentin soveltamatta jättäminen

Ympäristönsuojelulain 38 §:n 1 momentissa säädetään seuraavasti:

38 § Lupaharkinnan perusteet

Lupaviranomaisen on tutkittava ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ja otettava huomioon asiassa annetut lausunnot ja tehdyt muistutukset ja mielipiteet.

Lupaviranomaisen on muutoinkin otettava huomioon, mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään.

Lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa ja oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi katsomme, että Korkeimman hallinto-oikeuden olisi annettava päätös siitä mikä merkitys ympäristölupahakemusten käsittelyssä on annettava ympäristönsuojelulain 38 § 1 momentin soveltamiselle osana ympäristölupahakuprosessia.

Momentissa säädetään, että lupaviranomaisen on muutoinkin otettava huomioon, mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään. Julkisia hankintoja koskeva lainsäädäntö on erityisesti säädetty turvaamaan sekä yleistä että yksityistä intressiä. Lainsäädännön tarkoituksena on turvata, ettei isoja julkisia tai niihin rinnastettavia hankintoja toteuteta ja rahoiteta ilman asian kuuluvaa kilpailutusta. Tässä ympäristölupa-asiassa on kyse jätteenpolttokokonaisuuden laajentamisesta. Laajennuksia on tehty aikaisemminkin. Uutta laajennusta on lähdetty toteuttamaan ilman julkista kilpailutusta, vaikka kyse on merkittävän kokoisesta liiketoiminnasta, johon liittyy iso taloudellinen intressi. Julkisen ja yksityisen intressin suojaaminen liittyy tähän myös Euroopan komission

rikkomusmenettelyn kauppa. On hyvin tiedossa, että sakot rikkomusmenettelyn seuraamuksena voivat olla huomattavat ja sen vuoksi katsomme, että asiassa tulee tältäkin osin myöntää valituslupa ja että asiassa tulee pyytää EU tuomioistuimen päätös tai komission kannanotto, ettei tässä hankkeessa ole toimittu vastoin julkisista hankinnoista annettuja säädöksiä ja siten varmistaa, ettei tämän toiminnon osalta ole olemassa vaaraa siitä, että Vantaan Energia Oy ja lopulta sen asiakkaat ja omistajat (Vantaan ja Helsingin kaupungit) eivät joudu maksamaan korkeimmillaan mahdollisesti kymmeneen miljooniin euroihin nousevia yhteisösakkoja.

Lakien siirtymäsäännösten soveltamisen periaatteet lainsäädännön muuttuessa (Jätteenpolton BAT-päätelmien soveltaminen tässä ympäristölupahakemuksessa)

Tässä ympäristölupa-asiassa on erityisen merkityksellistä tulkinta siitä, kuinka lainsäädännön muuttuessa on lainsäädännössä olevia siirtymäsäännöksiä tulkittava ja erityisesti kenen eduksi ja turvaksi mainitut siirtymäsäädökset on säädetty. Kyse on tässä ympäristölupa-asiassa jätteenpolton BAT-päätelmien soveltamisesta. Käsityksemme mukaan Vaasan HAO:n päätöksen perusteluissa oleva päätelmä on tältä osin lain ja mainitun siirtymäsäännöksen hengen ja tarkoituksen vastainen. Pyydämme asiassa Korkeinta hallinto-oikeutta myöntämään valitusluvan, koska lainsäädännössä yleisesti esiintyvien siirtymäsäännösten tulkinnalla ja kuinka niitä olisi sovellettava ja kenen eduksi, on iso merkitys lain soveltamisen kannalta muissakin samanlaisissa tapauksissa ja oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi.

Ympäristölupa-asian historia siirtymäsäännöksen osalta:

- 4.6.2019 Vantaan Energia Oy:n hakemus vireille Aluehallintovirastossa
- 23.9.-23.10.2019 Vantaan Energian hakemuksesta on kuulutettu.
- 12.11.2019 annettu EU-direktiivi 2010/75/EU BAT-päätelmien laatimisesta
- 3.12.2019 EU-direktiivi 2010/75/EU julkaistu EU:n virallisessa lehdessä
- 5.3.2020 Aluehallintoviraston on antanut ympäristölupapäätöksen.

Luvanhakija, Vantaan Energia Oy, on iso ja ammattimainen toimija jätehuollossa. On täysin epäuskottavaa, ettei yhtiö olisi ollut tietoinen lainsäädäntöön tulossa olevasta muutoksesta ja ettei yhtiöllä olisi ollut mahdollisuutta huomioida sitä lupahakemuksessaan. Kiireeseen hakemuksen jättämisen osalta viittaa sekin, että Vantaan Energia Oy on kolme kertaa joutunut muuttamaan/täydentämään hakemustaan kesken lupaprosessin. Erikoista tältä osin on myös se, että vaikka hakemusta on muutettu/ täydennetty kolme kertaa ei lupaviranomaisten mukaan ole kohtuutonta muita asianosaisia kohtaan, että ympäristölupahakemusta ei ole kuulutettu uudestaan. Lupapäätöksessä ei ole

asianmukaisia perusteita sille, että nämä muutokset ovat osallisten kannalta vähämerkityksisiä. Lupahakemuksen jättäminen ilmeisen kiireessä ja vajaana viittaa vahvasti siihen, että tämä lupahakemus on tarkoituksella pyritty jättämään ennen kuin tämä uusi EU-direktiivi 2010/75/EU BAT-päätelmien laatimisesta olisi varsinaisesti voimassa.

Ympäristönsuojelulain 76 §:n 1 momentin, mukaan ympäristölupa-asian vireille tulon jälkeen voimaan tulleita päätelmiä sovelletaan vain, jos se on hakijan kannalta kohtuullista ottaen huomioon lupahakemuksen ja päätelmien sisältö ja päätelmien voimaantulon ajankohta. Tämän osalta toteamme seuraavaa:

- Lupahakemuksen ja päätelmien sisältö huomioiden ei olisi ollut kohtuutonta vaatia tältä osin lupahakemuksen täydentämistä ja sen jälkeen asian kuuluttamista. Vantaan Energia Oy isona toimijana pystyy niin halutessaan laatimaan vaadittavat lisäselvitykset tehokkaasti.

EU-direktiivi 2010/75/EU BAT-päätelmien laatimisesta annettiin alle kolme viikkoa (20 päivää) kuulutusajan päättymisestä ja päätelmät annettiin lupaprosessin aikana. Ympäristöluvalla voi olla lähialueille jopa kymmenien vuosien vaikutus, joten on erikoinen tulkinta, että ennen luvan myöntämistä olisi kohtuutonta vaatia lupahakemuksen täydentämistä siten, että se vastaa sisällöllisesti myös uutta EU-direktiiviä. Sen siirtymäsäädöksessä on nimenomaan säädetty, kuten myös ympäristönsuojelulain 76 §:n 1 momentissa, että EU-direktiivin 2010/75/EU noudattamisesta voi poiketa vain ja ainoastaan, jos se on kohtuutonta. Katsomme, että tässä ympäristölupa-asiassa EU-direktiivin 2010/75/EU ja sen pohjalta annettujen päätelmien noudattamisen vaatiminen ei ole kohtuutonta.

Katsomme, että asiassa ei ole kyse niistä perusteista, joihin Vaasan hallinto-oikeus ympäristönsuojelulain hallituksen esityksen esitöiden osalta viittaa. Kyse on hakemuksen ajoittamisesta siten, että uuden EU-direktiivin vaatimia selvityksiä ei tarvitsisi tehdä. Kyse on myös siitä, että tulkitsemalla kohtuuttomuutta laajasti Vaasan HAO vie lupahakemuksen muilta asianosaisilta mahdollisuuden lausua BAT-selvityksistä.

Emme myöskään pidä lupahakemuksen osalta merkityksellisenä viittausta tämän asian käsittelemistä ympäristönsuojelulain 80 §:n perusteella.

Tehdyn tulkinnan perusteella asiassa on viety muilta asianosaisilta mahdollisuus lausua asiasta, kun tältä osin asian käsittely puuttuu kokonaan kuulutetusta ympäristölupahakemuksesta. Käsitksemme mukaan tässä kohden ja edellä kuvattujen olosuhteiden perusteella asianosaisoikeuksien intressi menee Vaasan HAO:n käyttämän kohtuuttomuusargumentoinnin edelle ja sen vuoksi hakija olisi tullut velvoittaa täydentämään ympäristölupahakemuksensa ja kuuluttaa täydennyksestä.

Ulkomailta tuotava jäte

Ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä kansallisten jätteiden käsittelyä koskevien suunnitelmien osalta pyydämme Korkeinta hallinto-oikeutta myöntämään asiassa valitusluvan lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa ja oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi. Kyse on ympäristönsuojelulain kokonaistulkinnasta tulkittaessa sitä, voidaanko tälle ja/tai vastaaville jätteenpolttolaitoksille ympäristölupia myönnettäessä jättää avoimeksi kysymys siitä voidaanko laitoksille tuoda Suomen ulkopuolelta jätettä poltettavaksi.

Vaasan HAO on toisaalla päätöksensä todennut, että ympäristölupaharkintaan ei liity ja/tai kuulu sen harkitseminen onko päätöksellä kansalliset rajat ylittäviä kilpailuoikeudellisia vaikutuksia vai ei. Näin asia ei ole ja nimenomaisesti ei, kun kyse on julkisesti omistetuista yhtiöistä, joiden toiminnan viimekätisinä takaajina ovat veronmaksajat. Jos lupapolitiikalla luodaan ylikapasiteettia jätteenpoltoon ja laitosten käyttämiseksi joudutaan tuomaan jätettä Suomen ulkopuolelta, niin kyse on silloin ylikansalliseen kilpailuun vaikuttamisesta.

Ulkomaisen jätteen polton salliminen ei myöskään vastaa kansallisia tavoitteita, eikä sitä kuljetuksen vuoksi voida pitää ekologisena.

Toisinkin asian siis voi harkita eli käsityksemme mukaan lainsäädännössä ei ole myöskään kielletty asettamasta ympäristölupaamääräystä, joka kieltää ulkomailta tuodun jätteen polttamisen laitoksessa.

Sovellettava melun raja-arvo

Tätä valituslupahakemusta koskevalla päätöksellään Vaasan hallinto-oikeus on muuttamassa oleellisesti hallintolain vakiintunutta tulkintaa taajamista, niiden välittömässä läheisyydessä sijaitsevasta virkistysalueesta tai niiden sijaitsemisesta itse taajamassa. Lisäksi Vaasan hallinto-oikeus muuttaisi muilla kuin lainsäädännöstä johdettavissa olevilla perusteilla Ojangan ulkoilualueen määritelmää siitä, kuinka hallinto-oikeudet ja ympäristölupaviranomaiset ovat sitä aikaisemmin yhtenevästi ratkaisuisaan säädöksiä soveltaneet.

Valituslupa asiassa on tarpeen, jotta asiassa voidaan ympäristölainsäädännön osalta luoda yhtenäinen tulkinta ja ratkaista ja tämän vuoksi pyydämme asiassa valitusluvan myöntämistä:

- ***Mikä määrittää jonkin alueen taajamaksi?***
- ***Mitä tarkoitetaan välittömässä läheisyydessä sijaitsemisella?***
- ***Millä perusteilla jokin vakiintunut tulkinta oikeudenkäytössä voidaan muuttaa?***

Meille on jäänyt epäselväksi miksi vakiintuneesti sovellettuja melutasoja ei voida tähän ympäristölupaan sisällyttää, jos hakijankaan mukaan ne eivät ole toiminnan osalta ongelma.

Päätöksen perusteluissa on myös useita virheitä tai vääriä oletuksia:

- Remeo Oy:n YVA-selvityksen johtopäätökset toimintojen melutasoista ovat olleet täysin virheelliset. Tämän on jo todennut myös Uudenmaan ELY-keskus alueella tekemässään tarkastuksessa (**liite 1**) sekä se käy selkeästi ilmi liitteestä 2, johon on kerätty osa lähialueella asuvan henkilön häiriöilmoituksista Remeo Oy:n toiminnan melun johdosta (**liite 2**). YVA-selvityksen johtopäätöksille ei tule antaa merkitystä tämän asian arvioinnissa, koska siinä oleva meluselvitys on jo todettu johtopäätöksiltään vääräksi.
- Alueella ei ole taajamaa, eikä edes Ojangon ulkoilun alueen välittömässä läheisyydessä kuten tässä jäljempänä osoitamme.
- Tiemelua Ojangon alueella on tarkoitushakuisesti mallinuksissa liioiteltu kuten jäljempänä osoitamme.
- Maininta Östersundomin kaavan kumoutumisesta on erikoinen, kun tuolla kaavoituksella on nimenomaan Vaasan HAO aikaisemmin perustellut muuttunutta käsitystään Ojangon alueen luonteesta suhteesta taajamiin ja nyt asialla ei sitten enää olekaan merkitystä. Kaavapäätöksen merkitys on nimenomaan siinä, että koko Ojankoa ympäröivä alue tulee säilymään maaseutumaisena eikä sinne rakenneta taajamia.

Vantaan Energian toiminnan vaikutus ulottuu paitsi Ojangon ulkoilun alueelle myös Sipoonkorven kansallispuistoon. Vantaan Energian uuden laitoksen vierestä kulkee myös yksi merkittävimmistä ekologisista viherkäytävistä, joka yhdistää Sipoonkorven kansallispuiston, Ojangon ulkoilun alueen ja etelässä sijaitsevat Natura2000-suojelualueet toisiinsa.

Osoitamme tässä hakemuksessa, kuinka tässä päätöksessä on jätetty seuraamatta aikaisempaa yhtenäistä oikeuskäytäntöä Ojangon ulkoilun alueella sovellettavasta melutason raja-arvosta. Osoitamme myös, kuinka uusi päätös ympäristöluvan määräyksen osalta poikkeaa voimassa olevan sääntelyn vastaisesti aikaisemmasta voimassa olevaa lainsäädäntöä noudattaneesta lain soveltamisesta koskien mm. Vaasan HAO:n ja KHO:n päätöksiä. Osoitamme kuinka nyt annettu määräys 15 poikkeaa perustelemattomasti aikaisemmista alueelle myönnettyistä ympäristöluvista ja tulee muuttaa. Kyse on seuraavista päätöksistä:

- Vaasan hallinto-oikeus 3.3.2008 päätös 08/0117/3
  - Päätöstä edelsi hallinto-oikeuden tarkastus paikan päällä 19.11.2007
- Vaasan hallinto-oikeus 24.1.2012 päätös 12/0036/3
- Vaasan hallinto-oikeus 15.4.2016 päätös 16/0167/1
- Korkein hallinto-oikeus 22.2.2017 päätös taltionumerolla 726

- Helsingin hallinto-oikeus 6.11.2018 päätös 18/0700/5
- Helsingin hallinto-oikeus 29.11.2019 päätös 19/0777/5

Vantaan Länsisalmessa toimivien yritysten osalta on tehty seuraavat melutason raja-arvoja koskevat ratkaisut vastaavien määräysten kuin Vantaan Energian osalta (Voimme toimittaa nämä päätökset erikseen liitteenä Korkeimmalle hallinto-oikeudelle, jos niiden toimittaminen kokonaisuudessaan katsotaan tarpeelliseksi):

Uudenmaan Ympäristökeskus 13.11.2003 ympäristölupapäätös Dnro UUS-2003-Y-391-111

"... melu ei saa ylittää Ojangan ulkoilualueella yöllä klo 6-7 ekvivalenttimelu-tasoa (Laeq) 40 dB eikä päivällä klo 7-22 ekvivalenttitason (Laeq) 45 dB).

Päätöksen perusteluissa todetaan vielä lisäksi sivulla 18: *"Määräyksessä 5. on rajoitettu toiminnasta aiheutuvia melutasoja kyseisten valtioneuvoston ohjeiden mukaisesti".*

Uudenmaan Ympäristökeskus 20.1.2006 ympäristölupapäätös Dnro UUS-2005-Y-119-111

"... melu ei saa ylittää Ojangan ulkoilualueella yöllä klo 6-7 ekvivalenttimelu-tasoa (Laeq) 40 dB eikä päivällä klo 7-22 ekvivalenttitason (Laeq) 45 dB).

Päätöksen perusteluissa todetaan vielä lisäksi sivulla 19: *"Määräyksessä 5. on rajoitettu toiminnasta aiheutuvia melutasoja kyseisten valtioneuvoston ohjeiden mukaisesti".*

Vaasan HAO 28.9.2007 välipäätös 07/0563/3, Dnrot 02146/05/5109, 0004 ja 00743/06/5109

Hallinto-oikeus päätti suorittaa alueella tarkastuksen 19.11.2007

Vaasan hallinto-oikeus 3.3.2008 päätös 08/117/3, Dnro 02146/05/5109

Paikalla tehdyn tarkastuksen jälkeen Vaasan hallinto-oikeus muutti Rudus Oy:lle Vantaan kaupungin ympäristövalvontalautakunnan myöntämää ympäristölupaa seuraavasti ja siten yhtenäisti luvan ehdot Uudenmaan ympäristökeskuksen myöntämän ympäristöluvan (dnro UUS-2005-Y-119-111) kanssa, joka koski betonin ja tiilimurskeen murskausta, kun tämä lupa koski kalliokiven murskausta.

"Toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää Ojangan ulkoilualueella yöllä klo 6-7 ekvivalenttimelu-tasoa (Laeq) 40 dB eikä päivällä klo 7-22 ekvivalenttitason (Laeq) 45 dB).

Päätöksen perusteluissa on erityisesti todettu omin silmin nähtynä alueella tehdyn tarkastuksen jälkeen ja viitaten valtioneuvoston päätökseen melutason ohjearvoista (993/1992), että: *"Mainitun päätöksen 2 §:n mukaan taajamien ulkopuolella oleville virkistysalueille on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää A-painotetun ekvivalenttitason (Laeq) päiväohjearvoa (klo 7-22) 45 dB eikä yöohjearvoa (klo 22-7) 40 dB). Tämän vuoksi lupamääräykseen 6 on lisätty melutasot 40dB ja 45 dB Ojangan ulkoilualueen osalta."*

Etelä-Suomen Aluehallintovirasto 16.11.2010 päätös 78/2010/2, Dnro ESAVI/103/04.08/2010

"Melu...ei saa ylittää Ojangan ulkoilualueella yöllä klo 6-7 ekvivalenttimelutasoa (Laeq) **40 dB** eikä päivällä klo 7-22 ekvivalenttitason (Laeq) **45 dB**).

-
Vaasan hallinto-oikeus 24.1.2012 päätös 12/0036/3, Dnro:t 02172/10/5109 ja 02213/10/5109

"Melu...ei saa ylittää Ojangan ulkoilualueella yöllä klo 6-7 ekvivalenttimelutasoa (Laeq) **40 dB** eikä päivällä klo 7-22 ekvivalenttitason (Laeq) **45 dB**).

-
Etelä-Suomen Aluehallintovirasto 5.8.2014 päätös 141/2014/1, Dnro ESAVI/239/04.08/2012

"Melu...ei saa ylittää Ojangan ulkoilualueella rakennetuilla reiteillä yöllä klo 6-7 ekvivalenttimelutasoa (Laeq) **40 dB** eikä päivällä klo 7-22 ekvivalenttitason (Laeq) **45 dB**).

-
Vaasan hallinto-oikeus 15.4.2016 päätös 16/0167/1, Dnro:t 01463/14/5109 ja 01464/14/5109

Etelä-Suomen Aluehallintoviraston 5.8.2014 antama päätös 141/2014/1 on kumottu ja palautettu uudelleen käsiteltäväksi.

Korkeimman hallinto-oikeuden 22.2.2017 päätös taltionumerolla 726, Dnro 1552/1/16
Vaasan hallinto-oikeuden 15.4.2016 antamaa päätöstä 16/0167/1 ei muutettu.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto 2.7.2018 päätös 127/20/181, Dnro ESAVI/6800/2017

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on muuttanut omaa aikaisempaa ratkaisukäytäntöään, poikennut aikaisemmasta yhtenäisestä lainsäädännön soveltamisesta ja poistanut Rudus Oy:ltä veloitteen noudattaa Ojangan ulkoilualueella alemmaa ekvivalenttimelutasoa ja päätynt mielestämme väärin perustein täysin päinvastaiseen johtopäätökseen kuin samasta asiasta eli Ojangan ulkoilualueen muuttumisesta samana vuonna 6.11.2018 antamassaan päätöksessä lausunut Helsingin HAO.

Helsingin hallinto-oikeus 6.11. 2018 päätös 18/0700/5, Dnrot 08978/17/4103 08985/17/4103

Myös Helsingin HAO on yhtenevästi edellä esitetyn muun oikeuskäytännön kanssa katsonut, ettei Ojangan alueen yhteen nurkkaan rajautuvalla alueella Vantaan Länsisalmessa Kehä III:n ja Porvoonväylän risteyksessä ole tapahtunut mitään sellaisia muutoksia, jotka olisivat muuttaneet tai olisivat muuttamassa Ojangan ulkoilualueen luonnetta. Päätöksessä todetaan tältä osin seuraavasti:

*"Kaavaratkaisun ei voida todeta heikentävän Ojangan alueen virkistyskäyttömahdollisuuksia laajemmalti, vaan vaikutus ulottuu ainoastaan asemakaavassa muuhun käyttöön osoitettuun alueeseen. **Tähän nähden asemakaava ei vaaranna yleiskaavan virkistysaluepainotteista perusratkaisua Ojangan alueen osalta.** Asemakaavassa osoitettu*

*ET-alue linja-autovarikkoa varten sijoittuu välittömästi yleiskaavan mukaisen laajahkon ET-alueeksi varatun alueen, jolla sijaitsevat muun ohella lumen vastaanottoaika, jätevoimala ja maa-ainesten käsittelyalue, viereen. **Asemakaava ei siten merkitse vaikutuksiltaan uudenlaisen maankäyttömuodon tuomista paikalle.***

Samaan johtopäätökseen oikeus on päätynyt toiminnon meluvaikutusten osalta. Linja-autovarikon rakentamisella alueelle ei katsottu olevan mitään merkittäviä vaikutuksia.

Helsingin hallinto-oikeus 29.11.2019 päätös 19/0777/5 (ns. Östersundomin alueen kaavoitus) - Dnrot 00110, 00194, 00296, 00298, 00300, 00323, 00335, 00359/19/4102

Helsingin HAO päätti, ettei alueelle ole mahdollista rakentaa sinne esitetyn kaltaista tiivistä rakentamista, koska **muutokset estäisivät alueella olevien luonnonsuojelun alueiden suojelutavoitteiden toteutumisen**. Päätös tarkoittaa mielestämme myös sitä, että Ojangan ulkoilun alueen välittömässä läheisyydessä sijaitsevat alueet eivät ole muuttumassa laajasti taajamiksi siten, että koko Ojangan ulkoilun alue olisi jatkossa käsitettävissä lainsäädännössä tarkoitettulla tavalla taajamien välittömässä läheisyydessä olevaksi virkistysalueeksi. Aluetta koskeva maakuntakaava vahvistaa saman asiantilan ja mainittua kaavaa Helsingin HAO ei kumonnut, vaan päinvastoin yleiskaava kumottiin myös sen vuoksi, että se olisi ristiriidassa maakuntakaavan kanssa. **Alueella ei nyt ole, eikä sinne ole tulossa taajamia. Nykyinen kaava ei salli alueelle taajamamaista rakentamista.**

-

Vaasan hallinto-oikeus 27.11.2020 päätös 20/0167/3 Dnrot 00883,00948,00991 ja 00995/18/5107

Ojangan ulkoilun aluetta koskevien meluarvojen muuttamista perustellaan sivulla 92 seuraavasti:

”Asiassa saadun selvityksen perusteella, kun otetaan lisäksi huomioon Ojangan ulkoilun alueen ja sen ympäristössä sijaitsevien meluavien toimintojen välinen etäisyys sekä alueen luonne kokonaisuutena, hallinto-oikeus katsoo, että Ojangan ulkoilun aluetta on pidettävä melutason ohjearvoista annetun valtioneuvoston päätöksen (993/1992) 2 § 1 momentissa tarkoitettuna virkistysalueena taajamassa ja taajaman välittömässä läheisyydessä. Kun lisäksi otetaan huomioon hakemuksen mukaisesta toiminnasta Ojangan ulkoilun alueelle aiheutuva melutaso, ei lupamääräyksessä 10 asetettujen Ojangan ulkoilun aluetta koskevien melun raja-arvojen muuttaminen ole ympäristönsuojelulain 49 §:ssä kielletyn kohtuuttoman melurasituksen ehkäisemiseksi tarpeen”

Korkeimman hallinto-oikeuden päätös 2021:60 10.5.2021 Dnro 5838/1/19

Päätöksellä vahvistettiin Helsingin HAO:n 29.11.2019 antama päätös 19/0777/5, jolla kumottiin ns. Östersundomin alueen kaavaehdotus.

Katsomme edelleen, että Ojangan ulkoilun alueen ja sitä ympäröivien alueiden osalta seuraavat olosuhteet ovat riidattomia ja katsomme, että ne jo osoittavat, ettei ole olemassa perusteita tulkita aluetta taajaman tai taajamien välittömässä läheisyydessä olevaksi.

- Kehä III:n ja Porvoon moottoritien risteyksessä on 5 toimijaa: jätevoimala, Remeo, Rudus, bussivarikko ja koiratarha).
- Vain noin 15 %:a Ojangan alueesta rajautuu tähän toiminta-alueeseen.
- Väitetyssä muutoksessa alueelle on rakennettu 3 uutta rakennusta, joiden ei voitane millään kriteeristöllä katsoa muodostavan edes tälle kohtaa taajamaa.
- Useampia toimijaa oli alueella jo silloin kun Vaasan HAO vahvisti Ojangan ulkoilun alueen olevan laissa tarkoitettulla tavalla taajamien ulkopuolinen virkistysalue.
- Mikään alueella ei ole muuttunut merkityksellisesti edellisten päätöksen jälkeen.
- Kuten Helsingin HAO totesi, Ojangan alueen luonne ei ole muuttunut alueelle rakennetun bussivarikon rakentamisen johdosta, johon tässä kohtaa perusteluita viitataan.
- Alueen melutaso ei voi määrittää mitään aluetta taajamaksi. Melutason raja-arvo on VnP:n päätöksen mukaan määritettävä vain Ojangan ulkoilun alueen itsensä perusteella.

Ojangan aluetta kokonaisuutena tarkastellen sekä myös erityisesti Vantaan Länsisalmen aluetta tarkastellen, ei alueen tilanteessa ole tapahtunut mitään sellaista muutosta edeltävien hallinto-oikeuksien päätösten jälkeen, eikä muidenkaan aluetta aikaisemmin koskeneiden viranomaispäätösten jälkeen, jolla sovellettavien melutasojen muutos Ojangan ulkoilun alueen osalta olisi perusteltavissa. Ojangan ulkoilun aluetta muutoin ympäröivät alueet ovat pysyneet aivan samanlaisina. Ojangan ulkoilun alueen läheisyyteen ei ole myöskään suunnitteilla eikä sinne olla kaavoittamassa tiiviimpää asutusta. Viittaamme tältä osin Helsingin HAO:n ratkaisuun marraskuulta 2018 sekä Helsingin HAO:n 29.11.2019 antamaan päätökseen 19/0777/5 koskien Östersundomin yhteistä yleiskaavaa, joista myös ilmenee, ettei Ojangan ulkoilun alueen ympäristöön ole tarkoitus jatkossakaan rakentaa mitään taajamamaista asutusta. Korkein hallinto-oikeus vahvisti omalla vuosikirjapäätöksellään 2021:60 kaavan kumonnen Vaasan HAO:n päätöksen.

Perustelemme jatkossa tässä hakemuksessa yksityiskohtaisemmin, miksi yllä mainitun oikeuskäytännön yhtenäisyyden lisäksi näiden seikkojen ratkaisemisella on ympäristölainsäädännön tulkinnan kannalta myös yleistä merkitystä ja miksi edellä esitettyjen kysymysten vastaamiseksi tässä asiassa on tarpeen myöntää valituslupa sekä kumota ja muuttaa niiden kysymysten vastausten perusteella ympäristöluvan määräästä melun raja-arvoista .

Perustelut koskien lupamääräystä melun raja-arvojen osalta ja sitä koskevan valitusluvan myöntämiseksi siksi, että lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa ja

oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi:

Valtioneuvoston päätöksen soveltamista melutason ohjearvoista (993/1992) on muutettu ja sovellettu sitä Ojangon ulkoilualan osalta toisin kuin aluetta koskevassa hallintolainkäytössä vakiintuneesti on tehty, vaikka Ojangon ulkoilualuetta kokonaisuutena tarkastellen muuttuneelle tulkinnalle ei ole perusteita.

Pyydämme valitusluvan myöntämistä erityisesti oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi, mutta myös sen vuoksi, että Vaasan hallinto-oikeuden uudella lain soveltamisella olisi muutoin lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa vaikutuksia, jotka eivät mielestämme vastaa sääntelyn alkuperäistä tarkoitusta.

Perustelut taajaman määrittelystä ovat tarkemmin kohdassa Yksityiskohtaiset perustelut.

Valitusluvan myöntämisperuste 2. Asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi

Kuulutusajan jälkeen 13.12.2019, 9.1.2020 ja 21.2.2020 tehtyjen täydennysten hyväksyminen ilman uutta kuulusmenettelyä on rikkonut meille laissa annettua mahdollisuutta arvioida tällä ympäristöluvalla sallittavaksi tulevaa toimintaa kokonaisuudessaan ja siten myös valittaa näistä asiakohdista.

Mainittu kirjoitusvirheen korjaus muuttaa asiallisesti mainitun kohdan sisältöä. Poltettavan jätteen enimmäismäärät jätenimikkeittäin ovat yksi koko laitosta koskevan luvan oleellisimmista kohdista ja on väärin Vaasan hallinto-oikeudelta todeta sen koskevan vain luvanhakijan oikeutta ja etua. Sama koskee myös kolmatta kohtaa: edustamme Vantaan kaupungin kuntalaisia useamman järjestön kautta. Jos vakuus ei ole asianmukainen, niin on todennäköisempää, että lasku lankeaa meidän kuntalaisten maksettavaksi ja sen vuoksi vakuutta koskeva ympäristöluvan määräys on yksi keskeisimpiä määräyksiä, joilla ympäristöluvan alaisen toiminnan riskiä pyritään rajaamaan.

Koska Vaasan hallinto-oikeus perustaa päätöksensä lupaviranomaiselle delegeoituun valtaan, johon päätöksessä on tehty vain ylimalkainen viittaus, katsomme että asia on saatettava Korkeimman hallinto-oikeuden käsiteltäväksi ja asiassa tulee sen vuoksi myöntää valituslupa, koska:

- Vaasan hallinto-oikeuskaan ei päätöksessään pysty osoittamaan missä ja miten lainsäädännössä on delegoitu valtaa siten, että lupaviranomaisella on oikeus ohittaa asianosaisille laissa säädetyt oikeudet lausua ympäristölupahakemuksista ja niitä edeltävistä selvityksistä ja jättää uudelleen kuuluttamatta tai muutoin jättää antamatta tiedoksi seikkoja, joilla on vaikutuksia muidenkin asemaan kuin luvanhakijan.
- Hallintolainkäytössä asianosaisasemaa on tulkittu laajasti ja nyt Vaasan HAO:n mukaan asianosaisten oikeuksia lupaprosessissa on mahdollista rajata useasti. Oikeuksien rajaaminen nyt esitetyllä tavalla ei ole mielestämme lain mukaista ja sen vuoksi päätös perustuu virheeseen.
- Toisin kuin Vaasan HAO esittää on hakemuksen kuuluttamisessa menetelty ympäristönsuojelulain 39 § 2:n momentin ja 44 §:n sekä ympäristönsuojeluasetuksen 11 §:n vastaisesti.
- Tiedotus ei kattavuudeltaan ja meille laissa taattujen oikeuksien perusteella vastaa myöskään sitä mitä ympäristönsuojelulain 43 § ja 44 §:issä sekä hallintolain 34 §:ssä säädetään.

Viittaamme erityisesti hallintolain 34 §:ään, jossa kuulemisesta on säädetty seuraavasti:

34 § Asianosaisen kuuleminen

Asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Asian saa ratkaista asianosaista kuulematta, jos:

- 1) vaatimus jätetään tutkimatta tai hylätään heti perusteettomana;*
- 2) asia koskee palvelussuhteeseen tai vapaaehtoiseen koulutukseen ottamista;*
- 3) asia koskee hakijan ominaisuuksien arviointiin perustuvan edun myöntämistä;*
- 4) kuuleminen saattaa vaarantaa päätöksen tarkoituksen toteutumisen tai kuulemisesta aiheutuva asian käsittelyn viivästyminen aiheuttaa huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle, yleiselle turvallisuudelle taikka ympäristölle; tai*
- 5) hyväksytään vaatimus, joka ei koske toista asianosaista tai kuuleminen on muusta syystä ilmeisen tarpeetonta.*

Kuulematta jättäminen voi perustua vain laissa mainittuihin olosuhteisiin (yllä) ja näiden perusteiden osalta voidaan todeta seuraavasti tämän ympäristölupahakemuksen osalta:

1. Vaatimuksia ei ole jätetty tutkimatta tai hylätty, vaan ne on päinvastoin kuulematta hyväksytyt.
2. Kyse ei ole palvelussuhteesta, eikä koulutukseen ottamisesta.
3. Kyse ei ole edun myöntämisestä.
4. Kuuleminen ei olisi vaarantanut päätöksen tarkoituksen toteutumista, eikä kuulemisesta aiheutuva asian käsittelyn viivästyminen olisi aiheuttanut huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle, yleiselle turvallisuudelle eikä ympäristölle. Tässä

ympäristöluvassa on kyse ennen muutoksia ja teollisuusjätteiden lisäämistä kohtalaisen turvallisesti hoidetun jätteenkäsittelyprosessin muutoksesta, joten mitään huomattavaa haittaa ympäristölle ei ole edes esitetty perusteena kuulematta jättämiselle.

5. Kuuleminen koskee myös toista asianosaista eli tämän valituslupahakemuksen allekirjoittaneita, eikä ole esitetty mitään muutakaan perustetta miksi kuuleminen olisi tarpeetonta. Käsityksemme mukaan myös sitä seikkaa, että luvan hakija ei ole itse toiminut huolellisesti lupahakemustaan jätettäessään ja että hakija lupaprosessin aikana huomaa tarpeen muuttaa ja täydentää lupahakemustaan, ei voida käyttää perusteena sille, että lainsäädännössä muille asianosaisille taatut oikeudet voidaan sivuuttaa ja jättää laissa velvoittavana oleva kuultusmenettely ja kuuleminen tekemättä, vain sen vuoksi, että asia saattaisi vaikuttaa hakijan suunnitelmiin.

Katsomme, että asian käsittelyssä on tapahtunut tältä osin ilmeinen virhe ja sen vuoksi asiassa tulee myöntää valituslupa.

Ympäristönsuojelulain 38 §:n 1 momentin soveltamatta jättäminen

Lupaharkinnassa on jätetty riittävällä tavalla soveltamatta itse lupaharkintaa ohjaava ympäristönsuojelulain 38 § 1 momentti ja jotta sen 1 momentissa säädetty velvollisuus huomioida se, mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään, tulee laissa tarkoitetulla tavalla käsitellyksi, pyydämme asiassa valitusluvan myöntämistä.

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piirin perustelut

i) Riittävät selvitykset jätteenpolton ympäristö- ja terveysvaikutuksista puuttuvat ja niiden hallitseminen ja tarkkailu ovat ilmeisen puutteelliset

Jätteenpolto luvitetaan luettelemalla lain normit ja raja-arvot, mutta poltettavan jätteen kemiaa ja sen vaikutuksia prosessissa ei selvitetä. Kuten valittajat ovat tuoneet esille laitoksen tarkkailutietojen ja jätteiden ominaisuuksien perusteella, riittävän selvityksen olisi tullut selvittää luvituksessa jätteiden poltossa haitalliset ja prosessia häiritsevät aineet ja näiden vaikutukset. Lupaviranomainen on summassa ja perustelematta myöntänyt laitokselle teollisuusjäteluokkia, joiden turvallinen polttaminen ei ole laitoksen tekniikalla ja kuvatuilla menetelmillä tosiasiallisesti mahdollista.

Tämä on johtanut satojen tuhansien tonnien skaalan teollisuusjätteen polton kokeelliseen toimintaan, jonka ympäristövaikutuksista toiminnanharjoittajalla tai viranomaisilla ei tosiasiaassa ole käsitystä ja joita ei tosiasiallisesti kontrolloida.

Valittajat osoittavat tämän seuraavin perusteluin:

A) Häiriöilmoitusten perusteella yhtiö polttaa luvan mukaisesti polttoon sopimattomia teollisuusjätteitä aiheuttaen kohtuuttomia terveys- ja ympäristövaaroja

Tämä perustuen erityisesti 2021 häiriöilmoituksiin.

Yhtiö on polttanut luvan mukaisia jätteitä, jotka ovat johtaneet toistuvasti äärimmäisiin, jopa mittareiden kapasiteetin ylittäviin päästöihin. Mittareiden kapasiteetit on ylitetty pahimmillaan kaikkien mitattavien muuttujien suhteen. Luvassa on suhteellisen tiukka polton keskeytysvelvollisuus tilanteessa, jossa päästömittaus ei toimi mittarihäiriöstä johtuen, tosin siinäkin on häiriöpoikkeus. Sen sijaan luvassa on ilmeinen reikä, kun mittarit toimivat, mutta päästöt ylittävät niiden mittausalueet. Ilmeisesti lupa ja ELY- sallii ”häiriötilanteen” varjolla polttoon soveltumattomien aineiden tahallisen polton, jopa kontrolloimattomalla mittarit ylittävällä tasolla 4 tunnin jaksoissa. Yhtiö on osoittanut tarvittaessa käyttävänsä tämän maksimaalisesti hyödykseen.

Luvassa olisi tullut olla säätely teknisesti polttoon soveltuvista jätteistä ja siinä ei saisi olla hyväksytyinä jätteinä tosiasiallisesti syntypaikkalajiteltuun sekajätteeseen rinnastumatonta jätettä.

Sama jäte-erä aiheutti kuukauden aikana lukuisia ilmoituksia. Yhtiö sekoitteli jätettä muihin jätteisiin ja jatkoi sen polttamista.

Kuukauden aikana laitoksella poltetaan yli 30 000 tonnia jätteitä, ilmoitettu 3-5 tonnia on noin 0.1 promillea tästä. Päivittäisestä noin 1000 tonnin polttomäärästä, 3-5 tonnia on 3-5 promillea. Vaikka maalijauhe olisi ollut pelkästään rikkiä ja klooria, niin tämä osoittaa, että polttoprosessi ei toimi, jos vastaavaa jätettä tai ko. aineita on alle prosentti poltettavista jätteistä.

Tällaisessa tilanteessa on erityinen ongelma myös päästöaineista, joita ei mitata jatkuvatoimisesti. Voidaan olettaa, että näiden päästöt ovat myös erittäin korkeita. Tällaisia aineita ovat elohopea, dioksiinit ja furaanit ml. bromiversiot sekä raskasmetallit.

Mainitussa tilassa (”mittari/mittarit tapissa”) polttolaitoksen päästöjä ei tosiasiallisesti kontrolloida. Toisaalta lupa sallii tällaiset päästöt korkeintaan 4 tunnin jaksoissa 60 tuntia vuodessa sekä lisäksi 4 tunnin mittarihäiriöitä kattilakohtaisesti myös 60 tuntia. Nykyisessä laitoksessa on kaksi kattilaa ja lupa on myönnetty kolmannelle, joten kontrolloimaton ja jopa mittauksen asteikon ylittävä päästö on sallittu yhteensä 360 tuntia eli 15 vuorokautta vuodessa.

Lupaviranomainen ja hallinto-oikeus ovat ohittaneet kysymyksen jätteiden laadusta ilman ymmärrystä, mitkä ovat seuraukset. Vaasan hallinto-oikeus vetoaa luparajojen ylityksissä valvovaan viranomaiseen. Lupa on kuitenkin myönnetty niin, että luparajat saa ylittää tahallisesti, toistuvasti ja päästötasoltaan rajattomasti ja yhtiö tekee tällä liiketoimintaa. Valvovan viranomaisen ymmärrys tuntuu riittävän vain lupamääräysten valvomiseen, jos siihenkään, ei tosiasiallisesti vaarallisten ja kohtuuttomien vaikutusten hallitsemisen.

B) Luvassa kerrotun teknologian soveltumattomuus elohopean käsittelyyn ainakin osassa teollisia jätejakeita

Minamata-konventiossa (kansainvälinen sopimus, jonka jäsen Suomi on) on BAT (Best Available Techniques) elohopealle, ks. **Liite 5**. Tässä kerrotaan, että voimalan toiminnassa kuvattu aktiivihiilikäsittely ei ole riittävää korkeita elohopeapitoisuuksia käsittävien jätteiden käsittelyssä, kuten puhdistamolietteiden käsittelyssä, vaan tarvitaan erityisiä aktiivihiilimateriaaleja, joihin on lisätty esimerkiksi rikkihappoa.

Vantaan Energian Patomeri on kertonut yleisötilaisuudessa, että yhtiö polttaa korkeamman elohopeapitoisuuden jätteitä lisäämällä aktiivihiilen määrää. Tämän toimiminen on epäselvää ja Minamata-BAT:lle tuntematonta. Kun elohopea mitataan luvan mukaan kerran vuodessa, niin päästön suuruutta ei voida tietää. Toisaalta yhtiö on tässä lupaprosessissa hakemusajalla taktikoiden kiertänyt uuden BAT:n ja elohopean jatkuvan mittauksen käyttöönoton.

ii) Luvituksessa on tarkoituksellisesti kierretty EU:n BAT-normien voimaantuloa ja toisaalta kansainvälisiä elohopean BAT-normeja. Yhtiöllä oli hyvin tiedossa uudet BAT-normit ja se jätti edellisen kohdan perusteella huonosti perustellun ja valmistellun hakemuksen juuri ennen normien voimaantuloa.

Uusissa normeissa paremmat mittausvaatimukset, kuten elohopean jatkuva mittaus, osoittaisivat erityisesti hallitsemattoman teollisuusjätteiden polton.

iii) Toiminta ei noudata jätehierarkiaa ja EUn tavoitteita jätteiden hyötykäytöstä.

Vantaan energian ”syntypaikkalajitteluksi sekajätteenä” esittämä jäte on tosiasiallisesti lajittelematonta sekajätettä. Se käsittää massallisesti suurimman määrän biojätettä ja lisäksi merkittävästi muita lajitteluun kuuluvia jätejakeita.

Kyseessä on Vantaan Energian sekä Helsingin ja Vantaan kaupungin erikoispalvelu laiskoille ja vastuuttomille kotitalouksille. Lajittelua ei edellytetä eikä toivota. Asiallinen tila voitaisiin saavuttaa helposti asettamalla vaatimukset ja tarkkailu sekä mahdolliset sanktiot lajittelun

virheistä. Lajittelemattoman jätteen salliminen tarkoittaa myös vaarallisten jätteiden, kuten patterien, maalien ja ongelmajätteiden sallimista.

iv) Vesien tarkkailuissa ei noudateta EU:n pinta- ja pohjavesidirektiivien edellyttämää mittausherkkyyttä ja taajuutta (pintavedet on mitattava vähintään kerran kuukaudessa kun luvan mukaan mitataan vain kaksi kertaa vuodessa). **Lisäksi vesilaitokselle johdetaan aineita, joiden käsittelyyn vesilaitoksella ei ole ympäristölupaa eikä teknologiaa.** Tämä johtaa puhdistamon purkuvesien ja puhdistamolietteiden pilaamiseen sekä tarpeeseen polttaa niitä jätteenpolttolaitoksella em. tavoilla arveluttavasti.

Vesistä on tiedossa vaarallisiksi luokiteltuja aineita laatumormeja ylittäviä pitoisuuksia. Laitokselle on määrättävä vesistöihin ja niiden kautta Natura-alueelle päästettävistä vesistä EU:n pinta- ja pohjaveden laatumormien sekä vastaavien laatumormien mukaiset tarkkailut alkuaineille, erityisesti metalleille ja arseenille sekä vaarallisille aineille, käsittäen mittausten määrät ja herkkyyden. Viemäriin saa laskea vain sellaisia aineita, joille jätevedenpuhdistamolla on kyseisinä määrinä ja pitoisuuksina ympäristölupa.

v) Kuulemisvirheet

Lausunnossaan valitusasiassa AVI esitti, että lupakäsittelyn lopussa esitetyt tiedot vaikuttaisivat lähinnä yhtiön oikeuteen. Vaasan hallinto-oikeus meni vielä pidemmälle todeten, että mm. jätteiden määriä koskevat dokumentit vaikuttavat vain yhtiön oikeuteen.

Kyseisellä jätteiden määriä koskevalla dokumentilla lisättiin esimerkiksi kohdassa i) esitetyn kloori- ja rikkipitoisen maalijauheen (Valituksenalaisen luvan Liite . Kohta Muut teollisuusjätteet, jäteluokka 08 01, maalien ja lakkojen valmistuksessa, sekoituksessa, jakelussa ja käytössä syntyvät jätteet ja sen ”ei-vaaralliset” alaluokat) mahdollinen polttomäärä 100 000 tonnista 200 000 tonnin vuodessa.

Vastaavasti asiakirjalla lisättiin kohdassa 2 ongelmallisten elohopeapitoisten jätevedenpuhdistuksen lietteiden (Valituksenalaisen luvan Liite 1 Jätteen käsittelyssä syntyvät jätteet, kohta 19 06 04 yhdyskuntajätteiden anaerobisessa käsittelyssä syntyvä liete) mahdollista polttomäärää myös 100 000 tonnista 200 000 tonniin. Koska tämän osalta ei ole mittausta, tulevat elohopea ja EU BAT-teknologian vastaiset ja sen mukaisesta jatkuvasta tarkkailusta puuttuvat päästöt valittajien ja muiden seudun asukkaiden ja ympäristön haitaksi.

Tämän perusteella on täysin ilmeistä, että sekä AVI että Vaasan hallinto-oikeus ovat arvioineet väärin teollisuusjätteiden vaikutukset valittajien oikeuksiin.

Kohdassa i) esitetyt vaikutukset tarkoittavat yksinään kuulemisvirhettä sekä puutteellista selvitystä lupa-asiassa.

VALITUSLUPAHAKEMUKSEN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

Asukasyhdistysten yksityiskohtaiset perustelut:

Taajaman vakiintunut määritelmä

Seuraavassa on käyty läpi taajamien määritelmiä ja johtopäätös on, ettei uusia taajamia ole Ojangon ulkoilualueen ympäristössä, eikä aluetta koskevien kaavapäätösten jälkeen ole tulossa ja siten Ojangon ulkoilualueen ei voida katsoa muuttuneen aikaisemman tulkintalinjan vastaisesti taajamien välittömässä läheisyydessä olevaksi virkistysalueeksi.

Ympäristö.fi -sivustolla on seuraava ympäristöviranomaisen itsensä antama määritelmä taajaman osalta ja senkään perusteella ei voida katsoa, että Ojangon ulkoilualueen välittömässä läheisyydessä olisi kuvausta vastaavia taajamia:

Taajamien rajaus

Taajamat ovat osa yhdyskuntarakenteen aluejakoja. Suomen ympäristökeskuksen tuottama taajamarajaus on laajasti käytössä oleva taajamarajaus, jota myös Tilastokeskus käyttää tilastoinnissaan. Tilastollisen taajamarajauksen lähtökohtana on yhdyskuntarakenteen seuranta. Aineiston resoluutio on 250 m x 250 m ruutu, eikä se yleistystasonsa vuoksi ole riittävän tarkka rakennus- ja tonttitason tulkintoihin. Taajamarajauksista ei voi sellaisenaan käyttää normina esimerkiksi ympäristöön liittyvissä lupa-asioissa, mutta se voi toimia yhtenä tausta-aineistona päätöksenteossa.

Taajamalla tarkoitetaan vähintään 200 asukkaan taajaan rakennettua aluetta. Rajaus perustuu 250 m x 250 m ruudukkoon, jossa huomioidaan asukasluvun lisäksi rakennusten lukumäärä, kerrosala ja keskittyneisyys. Rajaus on sekä ajallisesti että alueellisesti vertailukelpoinen. Rajaus on hieman tiukempi kuin yleinen pohjoismainen taajamarajaus (vähintään 200 asukasta ja rakennusten välinen etäisyys alle 200m). 100 % vettä sisältävät ruudut eivät kuulu taajamiin.

Keskeisimmät kriteerit taaja-asutuksen rajauksessa ovat olleet:

- rakennusten lukumäärä,
- kerrosala,
- väestömäärä ja

- *näiden suhde toisiinsa ja lähiympäristöön etäisyydellä mitattuna.*

Tällä menettelyllä on haluttu varmistaa muutamien taaja-asutuksen erityispiirteiden huomioiminen mahdollisimman hyvin:

- *Yksittäisten taajaman reunoilla sijaitsevien, kerrosalaltaan isojen ja toiminannaltaan taajamaan liittyvien rakennusten huomioiminen osaksi taajamaa, vaikka suora etäisyys tilastollisen taajaman ei olisikaan riittävä (mm. isot teollisuuslaitokset, varastot tms.).*
- *Haja-asutukseen verrattavan harvan nauhamaisen asutuksen erottaminen pois taaja-asutuksesta.*
- *Taaja-asutuksen sisälle kuroutuneiden alueiden erottaminen erikseen taaja-asutuksesta (mm. taajaman sisäiset isot rakentamattomat tai harvasti rakennetut alueet, pelto- ja metsäalueet sekä vesialueet).*

Taajamien rajauskriteerit on kuvattu tarkemmin [SYKEN metatietopalvelussa](#).

Ojangan ulkoilualue ei siis ole tämän vakiintuneen määritelmän mukaisten taajaan asuttujen tai rakennettujen alueiden ympäröimä nyt eikä se ole sitä ollutkaan, kuten aluetta tähän asti koskeneessa vakiintuneessa ratkaisukäytännössä on katsottu.

Tilastokeskuksen väestölaskennassa käyttämä määritelmä taajamalle:

”Taajamaksi määritellään kaikki vähintään 200 asukkaan rakennusryhmät, joissa rakennusten välinen etäisyys ei yleensä ole 200 metriä suurempi. Taajamien rajauksissa otetaan huomioon asuinrakennusten lisäksi mm. liike-, toimisto- ym. työpaikkoina käytettävät rakennukset. Hallinnollisilla aluejaoilla ei ole vaikutusta taajamien muodostamiseen.”

Nyt kyseessä oleva alue Vantaalla Länsisalmessa Kehä III:n ja Porvoonväylän risteyksessä ei täytä rakennustiheydeltään lähellekään näitä vaatimuksia. Alueella lienee tällä hetkellä 5 tai 6 rakennusta, joista vain Vantaan Energian toimintaan liittyvät 3 rakennusta lienevät alle 200 metrin päässä toisistaan. Alue on siis hyvin harvaan rakennettu edelleen. Tämäkin alue kattaa siis vain noin 15 %:a Ojangan naapurina olevista raja-alueista. Tilastokeskuksen käyttämä taajamamääritelmä ei siten myöskään tue Vaasan HAO:n päätöksen ratkaisulinjaa. Ojangan ulkoilualue ei siis ole tällaisten taajamien välittömässä läheisyydessä.

Myös tieliikennelainsäädännössä (tieliikennelaki 10.8.2018/729) on sovellettu vakiintuneesti taajaman käsitettä tiettyjen liikennesääntöjen osalta ja silloin viitataan tieliikennetaajaman käsitteeseen seuraavasti (lähde wikipedia):

”Tieliikennetaajama tarkoittaa liikennemerkein merkittyä taajamaa, jonka alueella vallitsevat tyypillisesti erilaiset liikennesäännöt taajaman ulkopuoliseen haja-asutusalueeseen verrattuna. Tieliikennetaajamien rajaus poikkeaa usein tilastollisista taajamista. Suomessa tieliikennetaajama tarkoittaa taajamamerkillä (numero 571) merkittyä aluetta, jolla ei saa ajaa yli 50 kilometrin tuntinopeudella.

Taajaman ja taajaman ulkopuolisen alueen välillä on useita lainsäädännöllisiä eroja, muun muassa: Moottori- ja moottoriliikennetiet eivät voi kuulua taajama-alueeseen (pääasiassa muutkaan katuverkon ulkopuoliset tiet eivät kuulu taajamaan)

Tieliikennelain 2 § kohta 19: *”Taajamalla liikennemerkein osoitettua taajaan rakennettua aluetta”*

Tämänkin määritelmän osalta Vaasan HAO on päätöksessään soveltanut taajaman käsitettä tavalla, joka ei ole yhtenevä sen kanssa kuin taajamaa on käsitteenä sovellettu lainsäädännössä ja siten oikeuskäytännön yhtenäisyys ei Vaasan HAO ratkaisussa toteudu.

Toteamme vielä, että Helsingistä Mellunmäen jälkeen ajettaessa ns. Uutta Porvoon-tietä itään päin on tien varressa liikennemerkillä osoitettu, että taajama-alue päättyy. Edelleen yksi viranomaiskannanotto siitä, etteivät Ojangon ulkoilualueen ympäristöt ole taajama-alueita. Ojangon ympäristön teillä ei ole muutenkaan taajama-asutuksesta kertovia liikennemerkkejä, joten muut viranomaiset eivät ole myöskään katsoneet, että Ojangon ulkoilualueita ympäröivät alueet olisivat taajamia. Viittaamme tällöin seuraaviin teihin: Kalliolaaksontie, Länsisalmentie ja Sotungintie.

Järjestyslaissa (27.6.2003/612) jonka tarkoituksena on edistää yleistä järjestystä ja turvallisuutta, on sen alussa määritelty tärkeitä peruskäsitteitä, kuten yleinen paikka ja taajama. Järjestyslaissa taajamalla tarkoitetaan sellaista taajaan rakennettua aluetta, joka on osoitettu taajamaliikennemerkillä. Ojangon ulkoilualueen välittömässä läheisyydessä olevia alueita ei ole merkitty liikennemerkein taajamiksi. Järjestyslain 2 §:ssä oleva asia on määritelty seuraavasti:

”Taajamalla taajaan rakennettua aluetta, joka on osoitettu taajamaliikennemerkillä.”

Ojangon ulkoilualue ei sijaitse taajamien välittömässä läheisyydessä

Asian yleisestä merkittävydestä

Sen asian ratkaisemisella onko jokin viritysalue laissa tarkoitettulla tavalla taajamien välittömässä läheisyydessä vai ei, on myös yleistä merkitystä, koska melun A-painotetun ekvivalenttitason 10 yksikön ero on todella merkittävä melulle altistuvien haitankärsijöiden

sekä virkistysalueiden käyttäjien kannalta. Erityistä merkittävyyttä asialla on tässä lupa-asiassa, koska hakijan toiminta-alueen läheisyyteen sijoittuu merkittävä ekologinen käytävä.

Ojangon ulkoilualueesta taajamien ulkopuolisena virkistysalueena

Ei ole selvinnyt, mitkä ovat ne uudet taajamat, joita olisi syntynyt Ojangon ulkoilualueen välittömään läheisyyteen asiassa aikaisemmin tehtyjen lupapäätösten ja eri hallinto-oikeuksien päätösten jälkeen ja joihin Vaasan HAO viittaa. Ojangon ulkoilualueen luonne ei ole muuttunut taajamien ulkopuolella sijaitsevasta virkistysalueesta niiden välittömässä läheisyydessä sijaitsevaksi. Vantaan Länsisalmen toiminta-alueen osalta ei ole tehty mitään sellaisia aluetta koskevia päätöksiä, jotka olisi edes tarkoitettu muuttaa Ojangon ulkoilualueen luonnetta ja vaikuttaa viranomaiskäytännössä vakiintuneeksi muodostuneeseen ratkaisulinjaan.

Edes se Ojangon ulkoilualueen kulma, johon on nyt sijoittunut etäälle toisistaan 3 teollista toimijaa ja bussivarikko, ei muutu lainsäädännössä tarkoitettulla tavalla taajamien välittömässä läheisyydessä olevaksi virkistysalueeksi. Tiestö on ollut siellä myös silloin, kun Vaasan HAO itse paikalla tehdyn katselmuksen jälkeen vahvisti, että kyse on taajamien ulkopuolisesta virkistysalueesta. Samaan on päätytty aikaisemmin myös Korkein hallinto-oikeus.

Kaavoituspäätökset alueelle tekevän Vantaan kaupungin kanta tuli selvästi esille bussivarikon kaavoitusratkaisussa: Bussivarikko ei muuta Ojangon ulkoilualueen luonnetta. Tältä osin viittaamme Helsingin hallinto-oikeuden 6.11.2018 antamaan päätökseen 18/07005 (Dnrot 08978 ja 08985/17/4103), jossa sen oikeudellisessa arviossa (s. 8) on tehty seuraava johtopäätös:

”Kun otetaan huomioon, että valituksessa tarkoitettu alueen luonnetta muuttava maankäyttö ei sijoitu selvityksissä arvokkaiksi todetun kosteassa lehdossa virtaava noron tai sen lähialueen kostean lehdon alueelle, asemakaavan ja asemakaavan muutoksen hyväksymistä koskeva päätös ei valituksessa esitetyillä perusteilla ole maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 2 momentissa tarkoitettun luonnonympäristön vaalimista tai niihin liittyvien erityisien arvojen hävittämistä koskevan sisältövaatimuksen vastainen”

Jos johtopäätös olisi ollut Vaasan HAO:n päätöksellään vahvistama eli että bussivarikko muuttaa pysyvästi ja laajasti koko Ojangon ulkoilualueen luonteen niin silloin Helsingin HAO olisi pitänyt kumota Vantaan kaupungin asiassa tekemä päätös.

Vantaan kaupunginhallitus on itse omassa lausunnossaan asemakaavamuutoksesta tehdyssä valituksessa todennut, että kaavamuutos ei vaikuta eikä sillä ole tarkoitettu vaikuttaa Ojangon virkistysalueeseen ja sen luonteeseen;

(Vantaan kaupunginhallituksen lausunto - Helsingin hallinto-oikeuden lähete 573/18/Dnro 08978/17/4103/9.1.2018 Asia: Lausunto kaupunginvaltuuston asemakaavaa ja asemakaavamuutosta nro. 920300 ja tonttijakoa koskevasta päätöksestä tehdystä valituksesta / yksityishenkilö):

”Yleis- ja maakuntakaavan virkistysalueverkostoa koskevia selvityksiä on tulkittu kaavaviranomaisten kanssa yhteistyössä. Näissä selvityksissä on todettu, että hankkeen rajautuessa yleiskaavan ET -alueeseen ja sijoituessa VL -alueella koirakoulutusalueen ja Kehä III:n väliin melualueelle, ei virkistysalueverkosto vaarannu. Kyse on siis normaalista yleispiirteisten kaavojen tulkinnasta tarkemmassa kaavoituksessa.

Lausuntojen ja selvitysten perusteella voidaan todeta, että hanke ei vaaranna yleiskaavan tavoitteiden toteutumista alueella.”

Vantaan kaupunki on lisäksi edelleen itse todennut alueen kaavoitusta muuttaessaan alueen melusta seuraavaa:

”Alueen merkittävimmät ympäristöhäiriöt, kuten melu sekä pakokaasupäästöt ja tiepöly, aiheutuvat Kehä III:n sekä Porvoonväylän tieliikenteestä. Ojangan virkistysalueella nykyisen tieliikenteen aiheuttama päiväajan keskiäänitason yhtenäinen 55 dB(A):n melukäyrä ulottuu enimmillään noin 350 m etäisyydelle Kehä III:sta ja yöajan 50 dB(A):n melukäyrä noin 300 m etäisyydelle Kehä III:sta.”

Samassa selvityksessä on useaan kertaan todettu Ojangan virkistysalueen osalta:

” Asemakaavamuutos ei vaaranna VAT:n virkistyskäyttöä koskevia tavoitteita.”

(Asemakaavan ja asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 2.10.2017 päivättyä asemakaavakarttaa nro 920300. Kaavoitus on ilmoitettu vireille 29.10.2016)

Edelleen Helsingin HAO on päätöksensä sivuilla 8-9 todennut, että kun linja-autovarikon osalta toteutetaan sen luvassa vaaditut melusteet, niin Ojangan ulkoilualueelle ei ole bussivarikon toiminnasta merkityksellisiä vaikutuksia. Tältäkin osin päätöksessä on päädytty johtopäätökseen, ettei linja-autovarikon rakentaminen muuta Ojangan alueen luonnetta ja käyttömahdollisuuksia ulkoilualueena. Helsingin hallinto-oikeus perustelee asian päätöksessään seuraavasti:

”Alueen melutilanteen osalta vallitseva lähtökohta on, että linja-autovarikkoa varten osoitettu ET-alue sijaitsee alueella, jolla merkittävin melu tulee Kehä III:n ja Porvoonväylän liikenteestä. Varikon vaikutus alueen kokonaismelutasoon on suhteellisen vähäinen ja ulottuu viereiselle ulkoilualueelle. Kaavaa varten laaditussa meluselvityksessä on esitetty meluntorjuntatoimenpiteet, jotka ovat tarpeen, jotta hyväksyttävänä pidettävät melutasot eri alueilla voidaan myös linja-autovarikon toteuduttua saavuttaa. Kun otetaan huomioon

meluun liittyvien ympäristövaikutusten estämistä ja rajoittamista koskevat kaavamääräykset, asemakaavaratkaisu ei ole melua koskevilla valitusperusteilla maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 2 momentissa tarkoitettujen sisältövaatimusten vastainen.”

Toisin kuin siis Vaasan HAO:n, niin Helsingin HAO:n päätös on tältä osin yhtenevä Ojangan ulkoilualuetta koskevana aikaisemman ratkaisukäytännön kanssa ja Helsingin HAO on päätöksessään katsonut, ettei linja-autovarikon rakentaminen nyt kyseenä olevalle, Vantaan Länsisalmessa sijaitsevalle risteysalueelle, muuta sen naapurina olevan Ojangan ulkoilualan luonnetta eikä oikeus siten kumonnut linja-autovarikon aluetta koskevaa kaavamuutosta. Merkityksellistä asiassa oli alueelle toteuttavat meluesteet.

Helsingin HAO on antanut myös toisen päätöksen, joka koskettaa sekä Ojangan ulkoilualuetta että Länsisalmen toiminta-alueita, että niiden tulevaisuutta. Kyse on Helsingin HAO:n 29.11.20169 antamasta päätöksestä 19/0777/5 (dnro:t 0010, 00194, 00296, 00298, 00300, 00323, 00335 ja 00359/19/4102). Päätöksellä kumottiin Östersundomin aluetta koskeva yleiskaava. Päätöksen kumoamisen perustelut ulottuvat vaikutuksiltaan myös Vantaan Länsisalmen ja Ojangan alueisiin, koska erityisesti Ojangan alue on osa sitä viherkäytäväverkostoa, joka yhdistää Sipoonkorven luonnonsuojelualueen meren rannassa oleviin suojelualueisiin. Päätöksen perustelut sivulla 49 ovat tältä osin seuraavat:

”Hallinto-oikeus toteaa vielä, että kaavaratkaisussa on varauduttu Sipoonkorven ja Mustavuoren välisen yhteyden kehittämiseen ja säilyttämiseen siten, että Westerkullan peltoalueen itäpuolelle on osoitettu metsäisenä kehitettävä ekologisen yhteyden osa, jonka yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kaavamääräysten mukaan otettava huomioon erityisesti pyynnin liikkumisen kannalta tärkeiden kulkuyhteyksien säilyttäminen ja kehittäminen riittävän puustoisina ja leveinä. Maakuntakaavassa osoitetun viheryhteyden paikalle on yleiskaavassa osoitettu rakennuskortteleita. Yhteyttä on siirretty ja kavennettu. Maakuntakaavassa osoitettua viheryhteyttä itä-länsisuunnassa ei ole lainkaan osoitettu yleiskaavassa. Sanottu ratkaisu poikkeaa siten Östersundomin maakuntakaavassa osoitetusta ratkaisusta, joka on selvityksenä otettu huomioon arvioitaessa yleiskaavaratkaisun lainmukaisuutta. Edellä lausuttu lisää osaltaan sitä epävarmuutta, joka liittyy lieventämistoimenpiteiden riittävyteen. Koska päätös tulee muilla perusteilla kumottavaksi, asiassa ei ole tarpeen enemmälti arvioida Östersundomin maakuntakaavasta poikkeavan ratkaisun lainmukaisuutta.”

Toistamme edelleen, että Ojangan ulkoilualan osalta ja edellä mainittujen seikkojen perusteella, että Vaasan HAO ei ole soveltanut VnP:stä 993/1992 kuten hallintolakia on vakiintuneesti ja yhtenevästi sovellettu Länsisalmen alueella. Nykyinen määräys on kumottava ja muutettava siten, että Ojangan ulkoilualueella on sovellettava yöaikaan klo 22-7 melutaso 40 dB(laeq) ja päiväsaikaan melutasoa 45 dB (laeq).

Ojangon ulkoilualue ja sen sijainti taajamien ulkopuolella

Ojangon virkistysalue näkyy alla olevassa karttakuvassa, joka on otettu Vantaan kaupungin karttapalvelusta 26.12.2020. Oikealla näkyvä valkoinen alue on nykyisin Helsingin kaupungin aluetta ja Porvoon väylän yläpuolelta alkaa Sipoonkorven alue. Ojangon virkistysalue rajautuu idässä: Kalliolaaksontie ja Kaivolanmäki, luoteessa: Håkansbölen kartanon pellot, etelässä Porvoonväylään ja lännessä Kehä III:een.

Vantaan Energia Oy:n toiminta sijaitsee Kehä III:n ja Porvoonväylän risteyksen lähellä, Porvoon moottoritien pohjoispuolella. Rudus Oy:n, Remeo Oy:n ja bussivarikon osuus on Ojangon alueen arvioidusta 5 km:n ympärysmittasta noin 750 metriä eli noin 15 %:a, koko muu ympäristö on maaseutumaisemaa, jossa on harvakseltaan taloja tai peltoa, urheilupuistoa (Sotungin urheilupuisto) tai muuta virkistysaluetta kuten Sipoonkorven luonnonsuojelualue. Kuten kuvasta 1 kiistatta on pääteltävissä, ei Ojangon ulkoilualue ole taajamien välittömässä läheisyydessä.

Kuva 1

Kuva 2 on SYKE:n karttatietopalvelusta 1.1.2021 otettu kuvakaappaus Ojangon ulkoilualueesta ja sen välittömässä läheisyydessä olevista alueista. Kuvassa 1 keltaisella näkyvä risteysalue on sama kuin kuvassa 2 vasemmassa laidassa keskellä näkyvä risteys. Tuosta risteysalueesta pohjoiseen ja itään näkyy Länsisalmen toiminta-alue ja siitä itään ja pohjoiseen Ojangon ulkoilualue. Ojangon ulkoilualueesta noin 15 %:a rajautuu toiminta-alueelle, jossa myös Vantaan Energia Oy:n toimipaikka sijaitsee. Muu Ojangon ulkoilualueen ympäristö on joko peltoa, metsää tai hyvin harvaan asuttua omakotialuetta tai urheilupuistoa. Kuten SYKE:n ilmakuvasta on nähtävissä, ei Ojangon ulkoilualue ole muuttunut taajamien välittömässä läheisyydessä olevaksi virkistysalueeksi, vaan Ojangon ulkoilualueen luonne on sama kuin aluetta koskevassa oikeuskäytännössä on tähän asti yhtenevästi sovellettu. Östersundomin kaavahankkeen kumoaminen Korkeimmassa hallinto-oikeudessa myös varmentaa sen, ettei tilanne alueella ole muuttumassa.

Kuva 2

Kuvassa 2 näkyvä suurempi viheralue on pääosin Sipoonkorven kansallispuiston luonnonsuojelualuetta, etelän suunnassa on Östersundomin ja Västersundomin harvaan asutut kylät sekä alueen peltoaukeat ja metsäalueet. Kuvassa näkyvä risteys on Porvoonväylän ja kehä III:n risteys. Meren rannalla ja saariston alueella ovat Natura2000-suojelualueet.

Melun vaikutuksesta

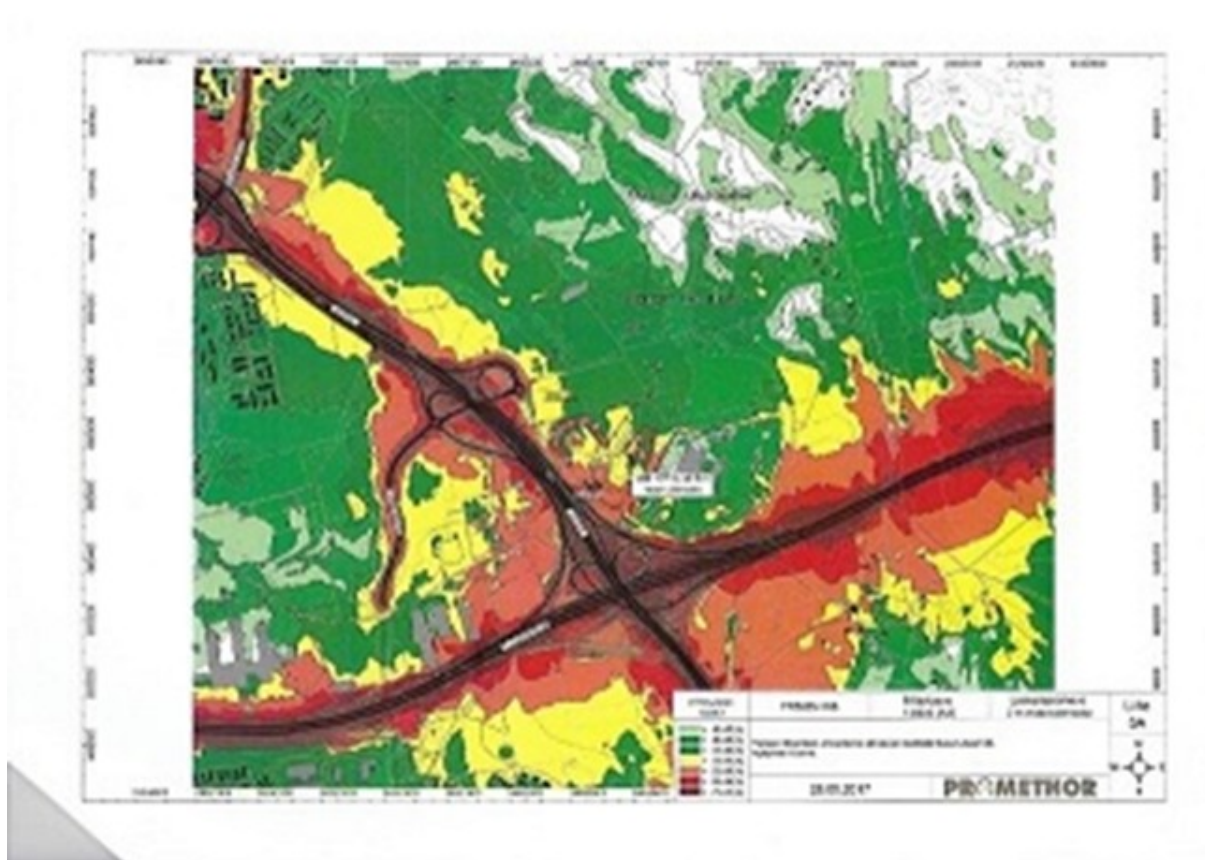
Toisin kuin ympäristölupaviranomaiset ja Vaasan HAO ovat katsooneet, ei voimassa olevassa lainsäädännössä ole säädöksiä, joiden perusteella liikenneväylien äänille voisi antaa merkitystä, kun arvioidaan virkistysalueen osalta, sijaitseeko se taajamien välittömässä läheisyydessä vai ei. Liikenneväylä itsessään ei käsityksemme mukaan ole yhdessäkään aikaisemmassa laintulkinnassa eikä säädöksessä muuntanut yhtään aluetta taajamaksi.

Katsomme, että tätä asiaa ei tule huomioida, kun arvioidaan mitä melutaso ohjearvoa Ojangon ulkoilualueeseen on sovellettava.

Seuraavassa kuvassa (kuva 3) on Promethorin 2017 laatima melumallinnus alueesta, jossa näkyy arvio liikennemelun vaikutuksesta Ojangon ulkoilualueelle. Alueelle sen jälkeen suunniteltujen toimintojen osalta on niitä koskevissa Ympäristövaikutusten selvityksissä ja ympäristölupahakemuksissa on aina korostettu, ettei niillä ole merkitystä alueen melutasoihin. Alueen luonne ei siis noiden eri selvityksen perusteella ole muuttunut vuodesta 2017. Kuten kuvasta näkyy valtaosa alueesta, on alle 45 dB:n melualueita ja ulkoilualueella on merkittävän isoja alueita, joissa melutaso jää alle 40 dB:n. Sähkö- ja hybridautojen määrän nopeasti yleistyessä pääkaupunkiseudulla tulee liikennemelun määrä nykyisestä merkittävästi vähenemään, koska sähköautot tuottavat huomattavasti

vähemmän liikennemelua kuin nykyautot. Melun määrän osalta Ojangon ulkoilualueen matalan melutaso alueet tulevat sen johdosta kuvan 3 mallinuksesta laajenemaan eikä supistumaan. Katsomme, että Vaasan HAO:n johtopäätös melun määrän kehityksestä on väärä.

Kuva 3

Seuraavan mallinnuksen mukaan Ojangon alue ei ole yli 50 dB:n melualueita ja yöllä melun määrä vähenee. Kyse on AFRY:n (Pöyry) 15.12.2020 laatimasta melumallinnuksesta, joka on osa Vantaan Energian Vaarallisen jätteen polttolaitoksen ympäristövaikutusten arviointiselostusta, jonka tulokset ovat:

Kuva 4

YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTI JA SIINÄ KÄYTETTÄVÄT MENETELMÄT

Melumallinnus

Mallinnetut vaihtoehdot

- Nykyinen 1.laitosyksikkö
- 1. ja 2. laitosyksikkö (rakenteilla oleva laajennusosa)
- 1. ja 2. laitosyksikkö sekä 3.laitosyksikkö yhdessä
- Vaarallisen jätteen polttolaitos erikseen

Lähtötiedot

- Vaarallisen jätteen polttolaitos suunnittelutiedon perusteella 100% käyttöasteen tilanteelle
- apulauhduttimen sijoittelu tässä valittu pahinta tilannetta vastaavaksi
- 1. laitosyksikön melu äänilähdemittauksista
- 2.laitosyksikön melumallista (WSP Finland Oy).
- Melun nykytila arvioitiin Remeo Oy:n Vantaan kierrätyslaitoksen ympäristövaikutusarvioinnin raportin mallinnustuloksista

0 2000 4000 6000 8000 10000

Kuva 5

YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTI JA SIINÄ KÄYTETTÄVÄT MENETELMÄT

Melumallinnusalue

- R1-R4 koskee tontteja, jossa sijaitsee asuinrakennus ja R5 kohtaa, joka sijaitsee läheisen luonnonsuojelualan rajalla

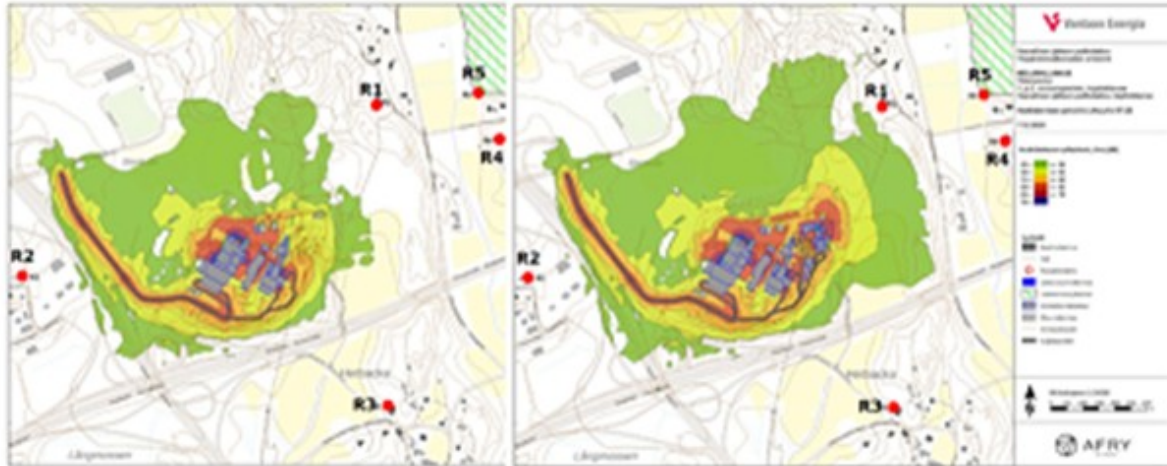
0 2000 4000 6000 8000 10000

Kuva 6

YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTI JA SIINÄ KÄYTETTÄVÄT MENETELMÄT

Keskiäänitaso päivällä – VE0 ja VE1

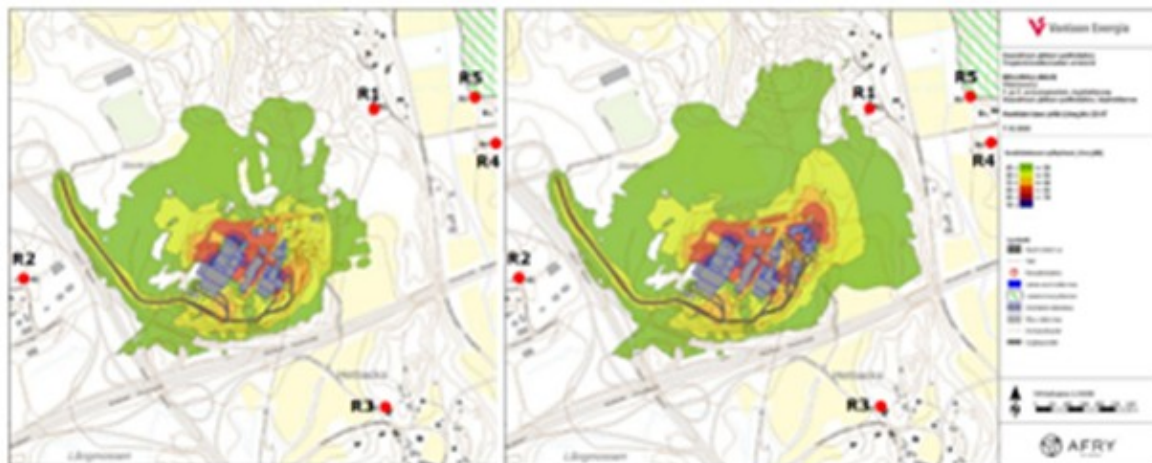
© 2018 AFRY OY. YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTI JA SIINÄ KÄYTETTÄVÄT MENETELMÄT

Kuva 7

YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTI JA SIINÄ KÄYTETTÄVÄT MENETELMÄT

Keskiäänitaso yöllä – VE0 ja VE1

© 2018 AFRY OY. YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTI JA SIINÄ KÄYTETTÄVÄT MENETELMÄT

Ojangan ulkoilualan ja sen lähialueiden luonteen pysyvyydestä

Ojangan alueen luonteesta ja Kehä II:n sekä Porvoonväylän risteysalueen lähellä sijaitsevan alueen osalta Vantaan Länsisalmessa on Helsingin hallinto-oikeus todennut 6.11. 2018 antamassaan päätöksessään 18/0700/5 (Dnrot) 6.11.2018 08978/17/4103 08985/17/4103 seuraavasti:

”Kaavaratkaisun ei voida todeta heikentävän Ojangon alueen virkistyskäyttömahdollisuuksia laajemmalti, vaan vaikutus ulottuu ainoastaan asemakaavassa muuhun käyttöön osoitettuun alueeseen. Tähän nähden asemakaava ei vaaranna yleiskaavan virkistysaluepainotteista perusratkaisua Ojangon alueen osalta. Asemakaavassa osoitettu ET-alue linja-autovarikkoa varten sijoittuu välittömästi yleiskaavan mukaisen laajahkon ET-alueeksi varatun alueen, jolla sijaitsevat muun ohella lumen vastaanottoaika, jätevoimala ja maa-ainesten käsittelyalue, viereen. Asemakaava ei siten merkitse vaikutuksiltaan uudenlaisen maankäyttömuodon tuomista paikalle. On myös todettu, että asemakaava osaltaan parantaa alueelle jo sijoittuneiden yleiskaavan VL- ja VU-toimintoihin liittyvien koirankoulutusalueiden toimintaedellytyksiä. Nämä seikat kokonaisuutena huomioon ottaen hallinto-oikeus katsoo, että yleiskaava on ollut riittävästi ohjeena asemakaavaa ja asemakaavan muutosta laadittaessa.”

Helsingin HAO on siten jo antamassaan päätöksessään arvioinut, ettei alueella ole tapahtunut mitään sellaisia merkittäviä muutoksia, joiden perusteella Ojangon ulkoilualueen luonne olisi muuttunut. Vaasan HAO:n nyt valitusluvan hakemisen kohteena oleva päätös on tältäkin osin Ojangon aluetta koskevan vakiintuneen hallinto-oikeudenkäytön kanssa ristiriidassa ja sen vuoksi pyydämme, että Korkein hallinto-oikeus myöntää asiassa valitusluvan, koska nyt Vantaan Energia Oy:n asiassa annettu päätös ei ole yhtenevä muun aluetta koskevan lainsoveltamisen kanssa. Virkistyskäyttöön on merkittävä vaikutus sillä, että kaavaratkaisuille vastoin kaavoittajan käsitystä ja tahtotilaa annetaankin laajemmin merkitystä. Melutasojen ohjearvojen kohottaminen 10 dB(laeq) -mittayksiköllä vaikuttaa merkittävästi alueen virkistysarvoon.

Oikeudellinen kysymys tältä osin on se, että voidaanko kaavaratkaisuille antaa jälkikäteen huomattavasti laajempia merkityksiä kuin mitä kaavoittaja on kaavaa laatiessaan ilmoittanut ja kun vastaava käsitys on myös jo vahvistettu hallinto-oikeuden päätöksellä.

Hyväksytyssä maakuntakaavassa Ojangon virkistysalueen alue näkyy alhaalla vasemmassa kulmassa vaalean vihreänä alueena. Kuten kaavasta näkyy niin Ojangon virkistysalueen ympärille ei ole suunniteltu taajamaista asutusta eikä sitä siten pidä katsoa taajama-alueen välittömässä läheisyydessä olevaksi virkistysalueeksi.

Kuva 8

Molemmat kaavoituspäätökset vahvistavat edelleen sen, ettei Ojangan virkistysalue jatkossakaan tule olemaan taajamien keskellä.

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piirin ja asukasyhdistysten yksityiskohtaiset perustelut liittyen jätteiden laatuun:

i) Riittävät selvitykset jätteenpolton ympäristö- ja terveysvaikutuksista ja niiden hallitseminen ovat ilmeisen puutteelliset

A) Häiriöilmoitusten perusteella yhtiö polttaa luvanmukaisesti polttoon sopimattomia teollisuusjätteitä aiheuttaen kohtuuttomia terveys- ja ympäristövaaroja

Tarkemmat tiedot häiriöilmoituksista

Vantaan Energia Oy:n ilmoitti 20.10.2021 ja torstaina 21.10.2021 ympäristöluvan mukaisen 19 puolen tunnin rikkisioksidin (SO₂) päästöraja-arvon sekä vuorokausirajan ylityksen, **Liite 4a**. Arvot ylittivät toisella linjalla 4 tuntia ja toisella tunnin mittarin maksimin 360 mg/Nm³.

Lisäksi ylitykset olivat 17 kerta puolituntia yli aikaisemmin tavanomaisten ylitysten tason alle 250 mg/Nm³

Yhtiö kertoo ilmoituksessaan seuraavaa: (lihavointi ja kursiivi lisätty)

Alustavien selvitysten mukaan todennäköinen syy poikkeuksellisille päästöille oli polttoaine-erä jonka rikki- ja klooripitoisuus oli erittäin korkea.

Alustavien selvityksissä on selvinnyt, että yksi jäte-erä, joka on toimitettu keskiviikkoamuna, on sisältänyt maalijauhetta suuren määrän. *Polttoaineen toimittajan mukaan kyseistä polttoainetta on toimitettu aiemmin mutta vain pieniä määriä muun jätteen seassa, nyt toimitettu määrä kerralla oli arvion mukaan noin 3000-5000kg.* Kyseinen maalijauhe ei ole vaarallinen jäte. Tällä hetkellä selvittämme onko kyseistä maalijauhetta vielä saatavilla analyysiä varten. Jätebunkkerissa tämä jauhe on levinnyt jätebunkkeriin sekoittamisen myötä, eikä siitä saa näytettä analyysiä varten.

Laitoksen päästömittausdatan lyhyen tulkinnan perusteella kyseessä on selkeästi polttoaineen korkean rikki ja klooripitoisuuden aiheuttama päästöjen nousu. Laitoksen savukaasujen puhdistuslaitteisto on toiminut normaalisti, eikä laitoksen operoinnissa ole ollut puutteita. ***Nyt havaitut pitoisuudet olivat niin korkeita, että savukaasupuhdistuslaitteisto ei kykene puhdistamaan savukaasuja täydellisesti. Päästöpiikin ollessa pahimmillaan kaikki päästömittauslaitteet eri vaiheessa prosessia antoivat lukemia jotka ylittivät mitta-alueen. Päästöjä mitataan kolmessa eri vaiheessa: Raakakaasu (puhdistamaton savukaasu heti kattilan jälkeen) puhdaskaasu (savukaasupuhdistuslaitteiden jälkeen) ja CEMS-mittaus piipussa (piipussa lauhduttimen/pesurin jälkeen).***

Keskiviikkona päästöjen noustessa ensimmäistä kertaa ***suoritettiin päästöjen hallintaa tehostavia toimia kaikin mahdollisin keinoin, tässä yhteydessä, inhimillisen erehdyksen johdosta, jätteenpolttoa ei huomattu keskeyttää ajoissa jolloin jätelinjalla 2 päästöraja oli yhtäjaksoisesti yli raja-arvon yli neljä tuntia.***

Lähes vastaavanlainen päästörajojen yhtäkkinen nousu tapahtui torstaina aamulla. Syy oli sama eli todennäköisesti samaa polttoaine-erää pääsi tällöin polttoon kumpaankin kattilaan. Tämä johtuu jätebunkkerin polttoainekäsittelystä. Jätebunkkerissa polttoainetta sekoitetaan ja jätekattiloihin syötettävä polttoaine otetaan eri aikaan eri kohdasta jätebunkkeria. Tämä on välttämätöntä, jotta polttoon saadaan mahdollisimman homogeenista polttoainetta.

Sama jäte-erä aiheutti kuukauden aikana lukuisia ilmoituksia, **Liitteet 4b-e**. Lisäksi vuosien 2020 ja 2021 häiriöilmoituksissa on useita ilmoituksia aikaisempaan nähden korkeista rikin pitoisuuksista, johtuen todennäköisesti vastaavien teollisuusjätteiden pitoisuuksista (**liitteet 4f-4l**), 7 erityisen korkean rikin ilmoitusta, joista yksi 2020 loput 2021.

Tällaisessa tilanteessa on erityinen ongelma myös päästöaineista, joita ei mitata jatkuvatoimisesti. Voidaan olettaa, että näiden päästöt ovat myös erittäin korkeita. Tällaisia aineita ovat elohopea, dioksiinit ja furaanit ml. bromiversiot sekä raskasmetallit.

Mainitussa tilassa ("mittari/mittarit tapissa") polttolaitoksen päästöjä ei tosiasiallisesti kontrolloida. Toisaalta lupa sallii tällaiset päästöt korkeintaan 4 tunnin jaksoissa 60 tuntia vuodessa sekä 4 tunnin mittarihäiriöt kattilakohtaisesti myös 60 tuntia. Nykyisessä laitoksessa on kaksi kattilaa ja lupa on myönnetty kolmannella, joten kontrolloimaton ja jopa "tapissa oleva" päästö on sallittu yhteensä 360 tuntia eli 15 vuorokautta vuodessa.

ELYn valvonta lupamääräysten osalta

Lupamääräyksen 22 mukaan:

"Kattilassa ei saa missään olosuhteissa jatkaa jätteenpolttoa keskeytymättä yli neljää tuntia, jos jokin päästöarvo ylittyy."

Yhtiö on myös ylittänyt tuon 4 tunnin rajan ainakin rikkidioksidin osalta ilman, että ELY-keskus näyttää reagoineen millään tavalla. Yhtiö esittää ilmoituksessaan tämän inhimilliseksi erehdykseksi.

Lupaviranomainen ja hallinto-oikeus on ohittanut kysymyksen jätteiden laadusta ilman ymmärrystä, mitkä ovat seuraukset. Vaasan hallinto-oikeus vetoaa luparajojen ylityksissä valvovaan viranomaiseen. Lupa on kuitenkin myönnetty niin, että luparajat saa ylittää tahallisesti, toistuvasti ja päästötasoltaan rajattomasti ja yhtiö tekee tällä liiketoimintaa. Valvovan viranomaisen ymmärrys tuntuu riittävän vain lupamääräysten valvomiseen, ei tosiasiallisesti vaarallisten ja kohtuuttomien vaikutusten hallitsemiseen.

Asukasyhdistysten perustelut oikeudenkäyntikulujen osalta

Valitus johtuu viranomaisten ilmeisistä virheistä ja piittaamattomuudesta laista. Toiminnanharjoittaja on tehnyt parhaansa laillisen prosessin vääristämiseksi.

Valittajat ovat tehneet lupaviranomaisen työtä ja paljastaneet moraalisesti ja laillisesti kestäättömän lupakäytännön. Vaasan hallinto-oikeuden osalta liukuhihnapäätöstä, joka toistaa viranomaisen heikot perustelut, voi vain hämmästellä.

Ongelmia voi olla viranomaisten resurssoinnissa, mutta niitä ei ratkaista oikeusvaltiossa näin. Mikäli menettely sallittaisiin Suomessa, joudumme selvittämään, onko se EU:n lain ja oikeusvaltioperiaatteiden mukainen.

On kohtuutonta, että oikeudenkäyntikulut jäisivät valittajien vahingoksi.

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piirillä ei ole vaatimuksia oikeudenkäyntikulujen osalta.

Edellä mainituilla perusteilla pyydämme Korkeinta hallinto-oikeutta myöntämään meille asiassa valitusluvan.

Vantaalla 21.1.2022

Asukasyhdistykset

Rajakylän Pientaloyhdistys ry

Kari Saloranta
puheenjohtaja

Marja Tamminen
sihteeri

Vaarala Seura ry

Marja Uistola
puheenjohtaja

Anu Kavonius
sihteeri

Vantaan Omakotiyhdistysten keskusjärjestö ry

Kari Aurimaa
varapuheenjohtaja

Matti Happonen
sihteeri

Helsingissä 21.1.2022

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry

Laura Räsänen
puheenjohtaja

Lauri Kajander
erityisasiantuntija

VALITUS

21.1.2022

Korkein hallinto-oikeus

korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Valittajat:

Rajakylän Pientaloyhdistys ry

Vaarala Seura ry

Vantaan Omakotiyhdistysten keskusjärjestö ry

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry

Prosessiosoite:

Kari Saloranta (Rajakylän Pientaloyhdistys ry:n puheenjohtaja)

Pallotie 13 A

01280 Vantaa

P: 040-748 6157

Ensisijaisesti sähköpostitse:

saloranta.kari@gmail.com, kopiona: uusimaa@sll.fi, jari.natunen@sll.fi

ASIA: Valitus Vaasan hallinto-oikeuden päätöksestä Vantaan Energia Oy:n jätevoimalan toiminnan muuttamisen ympäristöluvasta

Päätös, josta valitetaan: Vaasan hallinto-oikeus 15.12.2021 päätös 21/0149/3

Diaarinrot: 00404/20/5103 ja 00479/20/5103

Päätös, johon alkuperäisillä valituksilla on haettu muutosta: Etelä-Suomen aluehallintovirasto 5.3.2020 nro 86/2020 (liite 6)

Alkuperäiset valitukset Asukasyhdistysten alkuperäinen valitus (liite 7)

ja Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry:n (liite 8).

Vaatimukset:

- vaadimme, että Vaasan hallinto-oikeuden päätös 15.12.2021 21/0149/3 kumotaan tässä valituksessa esiteyin perustein.
- vaadimme, että alkuperäisten valitusten kohteena ollut Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätös 5.3.2020 nro 86/2020 kumotaan tässä ja alkuperäisissä valituksissa esitettyin perustein
- toissijaisesti vaadimme alkuperäisissä valituksissa esitettyjä muutoksia Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöksellä 5.3.2020 nro 86/2020 hyväksytyyn ympäristölupaan
- lisäksi esitetään muuttuneesta tilanteesta johtuen joitakin uusia vaatimuksia

Pyydämme Korkeinta hallinto-oikeutta ensisijaisesti kumoamaan koko tämän valituksen kohteena olevan ympäristöluvan ja lähettämään sen uudelleen käsiteltäväksi, koska lupaprosessia ei ole kuulutettu kokonaisuudessaan lain vaatimalla tavalla. Viittaamme erityisesti hallintolain 34 §:ään, jossa kuulemisesta on säädetty seuraavasti:

34 § Asianosaisen kuuleminen

Asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Asian saa ratkaista asianosaista kuulematta, jos:

- 1) vaatimus jätetään tutkimatta tai hylätään heti perusteettomana;*
- 2) asia koskee palvelussuhteeseen tai vapaaehtoiseen koulutukseen ottamista;*
- 3) asia koskee hakijan ominaisuuksien arviointiin perustuvan edun myöntämistä;*
- 4) kuuleminen saattaa vaarantaa päätöksen tarkoituksen toteutumisen tai kuulemisesta aiheutuva asian käsittelyn viivästyminen aiheuttaa huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle, yleiselle turvallisuudelle taikka ympäristölle; tai*
- 5) hyväksytään vaatimus, joka ei koske toista asianosaista tai kuuleminen on muusta syystä ilmeisen tarpeetonta.*

Kuulematta jättäminen voi perustua vain yllä oleviin laissa mainittuihin olosuhteisiin ja näiden perusteiden osalta voidaan todeta seuraavasti tämän ympäristölupahakemuksen osalta:

- Kohta 1: Vaatimuksia ei ole jätetty tutkimatta tai hylätty, vaan ne on kuulematta hyväksytyt.
- Kohta 2: Kyse ei ole palvelussuhteesta, eikä koulutukseen ottamisesta.
- Kohta 3: Kyse ei ole edun myöntämisestä.
- Kohta 4: Kuuleminen ei olisi vaarantanut päätöksen tarkoituksen toteutumista, eikä kuulemisesta aiheutuva asian käsittelyn viivästyminen olisi aiheuttanut huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle, yleiselle turvallisuudelle eikä ympäristölle. Tässä

ympäristöluvassa on kyse ennen muutoksia ja teollisuusjätteiden lisäämistä kohtalaisen turvallisesti hoidetun jätteenkäsittelyprosessin muutoksesta, joten mitään huomattavaa haittaa ympäristölle ei ole edes esitetty perusteena kuulematta jättämiselle.

- Kohta 5: Kuuleminen koskee myös toista asianosaista eli tämän valituksen allekirjoittaneita, eikä ole esitetty mitään muutakaan perustetta miksi kuuleminen olisi tarpeetonta. Käsityksemme mukaan myös sitä seikkaa, että luvan hakija ei ole itse toiminut huolellisesti lupahakemustaan jätettäessään ja että hakija lupaprosessin aikana huomaa tarpeen muuttaa ja täydentää lupahakemustaan, ei voida käyttää perusteena sille, että lainsäädännössä muille asianosaisille taatut oikeudet voidaan sivuuttaa ja jättää laissa velvoittavana oleva kuultusmenettely ja kuuleminen tekemättä, vain sen vuoksi, että asia saattaisi vaikuttaa hakijan suunnitelmiin.

Viitaten edelliseen katsomme, ettei asiassa ole esitetty mitään sellaista, jonka vuoksi vaatimustamme lupa-asian hylkäämisestä ei tulisi hyväksyä ja asiaa palauttaa uudelleen käsiteltäväksi, jotta lupahakemuksen kuultusmenettely täyttäisi lainsäädännössä sille asetetut vaatimukset.

Ympäristönsuojelulain 38 §:n 1 momentin soveltamatta jättäminen

Ympäristönsuojelulain 38 §:n 1 momentissa säädetään seuraavasti:

38 § Lupaharkinnan perusteet

Lupaviranomaisen on tutkittava ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ja otettava huomioon asiassa annetut lausunnot ja tehdyt muistutukset ja mielipiteet.

Lupaviranomaisen on muutoinkin otettava huomioon, mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään.

Ympäristönsuojelulain 38 § 1 momentissa säädetään, että lupaviranomaisen on muutoinkin otettava huomioon, mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään. Julkisia hankintoja koskeva lainsäädäntö on erityisesti säädetty turvaamaan sekä yleistä että yksityistä intressiä. Lainsäädännön tarkoituksena on turvata, ettei isoja julkisia tai niihin rinnastettavia hankintoja toteuteta ja rahoiteta ilman asian kuuluvaa kilpailutusta. Tässä ympäristölupa-asianssa on kyse jätteenpolttokokonaisuuden laajentamisesta, jota on jo muutoinkin laajennettu. Laajennusta on lähdetty toteuttamaan ilman julkista kilpailutusta, vaikka kyse on merkittävän kokoisesta liiketoiminnasta, johon liittyy iso taloudellinen intressi. Julkisen ja yksityisen intressin suojaaminen liittyy tähän myös Euroopan komission rikkomusmenettelyn kauppa. On hyvin tiedossa, että sakot rikkomusmenettelyn seuraamuksena voivat olla huomattavat ja sen vuoksi katsomme, että asiassa tulee tältäkin

osin myöntää valituslupa ja että asiassa tulee pyytää EU tuomioistuimen päätös tai komission kannanotto, ettei tässä hankkeessa ole toimittu vastoin julkisista hankinnoista annettuja säädöksiä ja siten varmistaa, ettei tämän toiminnon osalta ole olemassa vaaraa siitä, että Vantaan Energia Oy ja lopulta sen asiakkaat ja omistajat (Vantaan ja Helsingin kaupungit) eivät joudu maksamaan korkeimmillaan mahdollisesti kymmeneen miljooniin euroihin nousevia yhteisösakkoja.

Vaadimme, että asiassa on pyydettävä EU:n asianomaisen elimen lausunto, ettei hankkeen toteuttamisen miltään osin liity kilpailuoikeudellisia ongelmia, jotta voidaan varmistua tältäkin osin, että lupaharkinta täyttää kaikilta osin Ympäristönsuojelulain 38 §:n vaatimukset.

Lakien siirtymäsäännösten soveltamisen periaatteet lainsäädännön muuttuessa (Jätteenpolton BAT-päätelmien soveltaminen tässä ympäristölupahakemuksessa)

Tässä ympäristölupa-asiassa on erityisen merkityksellinen tulkinta siitä, kuinka lainsäädännön muuttuessa on lainsäädännössä olevia siirtymäsäännöksiä tulkittava ja erityisesti kenen eduksi ja turvaksi mainitut siirtymäsäännökset on säädetty. Kyse on tässä ympäristölupa-asiassa jätteenpolton BAT-päätelmien soveltamisesta. Käsitteemme mukaan Vaasan HAO:n päätöksen perusteluissa oleva päätelmä on tältä osin täysin lain ja mainitun siirtymäsäännöksen hengen ja tarkoituksen vastainen. Pyydämme asiassa Korkeinta hallinto-oikeutta myöntämään valitusluvan, koska lainsäädännössä yleisesti esiintyvien siirtymäsäännösten tulkinnalla ja kuinka niitä olisi sovellettava ja kenen eduksi, on iso merkitys lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa ja oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi.

Siirtymäsäännökseen liittyen tässä ympäristölupa-asiassa tapahtumat ovat edenneet seuraavasti:

- 4.6.2019 Vantaan Energia Oy:n hakemus vireille Aluehallintovirastossa
- 23.9.-23.10.2019 Vantaan Energian hakemuksesta on kuulutettu.
- 12.11.2019 annettu EU-direktiivi 2010/75/EU BAT-päätelmien laatimisesta
- 3.12.2019 EU-direktiivi 2010/75/EU julkaistu EU:n virallisessa lehdessä
- 5.3.2020 Aluehallintoviraston on antanut ympäristölupapäätöksen.

Ensimmäiset seikat, joihin haluamme kiinnittää tältä osin Korkeimman hallinto-oikeuden huomion on se, että Vantaan Energia Oy, joka on tässä asiassa luvan hakijana, on iso ja ammattimainen toimija jätehuollossa. On täysin epäuskottavaa, ettei yhtiö olisi ollut tietoinen lainsäädäntöön tältä osin tulossa olevasta muutoksesta ja ettei yhtiöllä olisi ollut mahdollisuutta toimia asiassa myös siten, että tämä muutos olisi ollut huomioituna heidän lupahakemuksessaan. Kiireeseen hakemuksen jättämisen osalta viittaa sekin, että Vantaan

Energia Oy on kolme kertaa joutunut muuttamaan/täydentämään hakemustaan kesken lupaprosessin. Erikoista tältä osin on myös se, että vaikka hakemusta on muutettu/täydennetty kolme kertaa, ei lupaviranomaisten mukaan ole kohtuutonta muita asianosaisia kohtaan, että ympäristölupahakemusta ei ole kuulutettu uudestaan. Asiassa on jäänyt epäselväksi, miksi yhtiö on päättänyt toimia toisin. Olosuhteet liittyen tämän lupahakemuksen jättämiseen viittaavat kyllä vahvasti enemmän siihen suuntaan, että tämä lupahakemus on tarkoitukselle pyritty jättämään lupaviranomaiselle ennen kuin uusi EU-direktiivi olisi varsinaisesti voimassa.

Seuraavaksi viittaamme Ympäristönsuojelulain 76 §:n 1 momenttiin, jonka mukaan ympäristölupa-asian vireille tulon jälkeen voimaan tulleita päätelmiä sovelletaan vain, jos se on hakijan kannalta kohtuullista ottaen huomioon lupahakemuksen ja päätelmien sisältö ja päätelmien voimaantulon ajankohta. Tämän osalta toteamme seuraavaa:

- Lupahakemuksen ja päätelmien sisältä huomioiden ei olisi ollut kohtuutonta vaatia tältä osin lupahakemuksen täydentämistä ja sen jälkeen asian kuuluttamista. Vantaan Energia Oy isona toimijana pystyy niin halutessaan varmasti laatimaan vaadittavat lisäselvitykset tehokkaasti. Kyse on tältäkin osin siitä kenen ja mitä intressiä lupaviranomainen asian käsittelyssä haluaa eniten suojella.
- Päätelmät ovat annettu lupaprosessin aikana ja kuulutusajan päättymisestä oli kulunut alle kolme viikkoa (20 päivää), kun EU-direktiivi oli annettu. Kun on kyse toiminnon ympäristöluvasta, jolla voi olla lähialueille jopa kymmenien vuosien vaikutus ja kyse on 20 vuorokaudesta. On hyvin erikoinen tulkinta, että ihan lupaprosessin alkupäässä ja ennen luvan myöntämistä olisi kohtuutonta vaatia lupahakemuksen täydentämistä siten, että se vastaa sisällöllisesti myös uutta EU-direktiiviä. Direktiivin siirtymäsäädöksessä on säädetty, samoin kuin myös Ympäristönsuojelulain 76 §:n 1 momentissa, että kuuluttamatta jättäminen on mahdollista vain ja ainoastaan, jos se on kohtuutonta, mitä se ei mielestämme mitenkään voi tässä ympäristölupa-asiassa olla.

Asiassa ei ole kyse niistä perusteista, joihin Vaasan hallinto-oikeus ympäristönsuojelulain hallituksen esityksen esitöiden osalta viittaa. Kyse on hakemuksen ajoittamisesta siten, että uuden EU-direktiivin selvityksiä ei tarvitsisi tehdä. Kyse on myös siitä, että tulkitsemalla kohtuuttomuutta laajasti Vaasan HAO vie lupahakemuksen muilta asianosaisilta mahdollisuuden lausua BAT-selvityksistä.

Emme myöskään pidä lupahakemuksen osalta merkityksellisenä viittausta tämän asian käsittelemistä ympäristönsuojelulain 80 §:n perusteella.

Nyt tehdyn tulkinnan perusteella asiassa on viety muilta asianosaisilta mahdollisuus lausua asiasta, kun tältä osin asian käsittely puuttuu kokonaan kuulutetusta ympäristölupahakemuksesta. Käsityksemme mukaan tässä kohden ja edellä kuvattujen olosuhteiden perusteella asianosaisoikeuksien intressi menee Vaasan HAO:n käyttämän

kohtuuttomuusargumentoinnin edelle ja sen vuoksi hakija olisi tullut velvoittaa täydentämään ympäristölupahakemuksensa.

Vaatus lupahakemuksen palauttamisesta ja sen täydentämisestä sekä uudelleen kuuluttamisesta koskien EU-direktiivissä 2010/75/EU säädettyjä BAT-päätelmiä ja niiden laatimista

Vaadimme Vantaan Energia Oy:n lupahakemuksen palauttamisesta lupaviranomaiselle uudelleen käsiteltäväksi ja sen täydentämisestä sekä uudelleen kuuluttamisesta koskien EU-direktiivissä 2010/75/EU säädettyjä BAT-päätelmiä ja niiden laatimista.

Perustelumme

Lainsäädännössä olevaa siirtymäsäännöstä ei ole tulkittu oikein ja tulkinta on väärää myös sen osalta kenen eduksi ja turvaksi mainitut siirtymäsäädökset on säädetty. Kyse on tässä ympäristölupa-asiassa jätteenpolton BAT-päätelmien soveltamisesta. Käsitteemme mukaan Vaasan HAO:n päätöksen perusteluissa oleva päätelmä on tältä osin täysin lain ja mainitun siirtymäsäännöksen hengen ja tarkoituksen vastainen.

Siirtymäsäännökseen liittyen tässä ympäristölupa-asiassa tapahtumat ovat edenneet seuraavasti:

- 4.6.2019 Vantaan Energia Oy:n hakemus vireille Aluehallintovirastossa
- 23.9.-23.10.2019 Vantaan Energian hakemuksesta on kuulutettu.
- 12.11.2019 annettu EU-direktiivi 2010/75/EU BAT-päätelmien laatimisesta
- 3.12.2019 EU-direktiivi 2010/75/EU julkaistu EU:n virallisessa lehdessä
- 5.3.2020 Aluehallintoviraston on antanut ympäristölupapäätöksen.

Ensimmäiset seikat, joihin haluamme kiinnittää tältä osin Korkeimman hallinto-oikeuden huomion on se, että Vantaan Energia Oy, joka on tässä asiassa luvanhakijana, on iso ja ammattimainen toimija jätehuollossa. On täysin epäuskottavaa, ettei yhtiö olisi ollut tietoinen lainsäädäntöön tältä osin tulossa olevasta muutoksesta ja ettei yhtiöllä olisi ollut mahdollisuutta toimia asiassa myös siten, että tämä muutos olisi ollut huomioituna heidän lupahakemuksessaan. Kiireeseen hakemuksen jättämisen osalta viittaa sekin, että Vantaan Energia Oy on kolme kertaa joutunut muuttamaan/täydentämään hakemustaan kesken lupaprosessin. Erikoista tältä osin on myös se, että vaikka hakemusta on muutettu/täydennetty kolme kertaa, ei lupaviranomaisten mukaan ole kohtuutonta muita asianosaisia kohtaan, että ympäristölupahakemusta ei ole kuulutettu uudestaan. Asiassa on jäänyt epäselväksi, miksi yhtiö on päättänyt toimia toisin. Olosuhteet liittyen tämän lupahakemuksen jättämiseen viittaavat kyllä vahvasti enemmän siihen suuntaan, että tämä lupahakemus on tarkoituksella pyritty jättämään lupaviranomaiselle ennen kuin uusi EU-direktiivi olisi varsinaisesti voimassa.

Seuraavaksi viittaamme Ympäristönsuojelulain 76 §:n 1 momenttiin, jonka mukaan ympäristölupa-asian vireille tulon jälkeen voimaan tulleita päätelmiä sovelletaan vain, jos se on hakijan kannalta kohtuullista ottaen huomioon lupahakemuksen ja päätelmien sisältö ja päätelmien voimaantulon ajankohta. Tämän osalta toteamme seuraavaa:

- Lupahakemuksen ja päätelmien sisältä huomioiden ei olisi ollut kohtuutonta vaatia tältä osin lupahakemuksen täydentämistä ja sen jälkeen asian kuuluttamista. Vantaan Energia Oy isona toimijana pystyy niin halutessaan varmasti laatimaan vaadittavat lisäselvitykset tehokkaasti. Kyse on tältäkin osin siitä kenen ja mitä intressiä lupaviranomainen asian käsittelyssä haluaa eniten suojella.
- Päätelmät ovat annettu lupaprosessin aikana ja kuulutusajan päättymisestä oli kulunut alle kolme viikkoa (20 päivää), kun EU-direktiivi oli annettu. Kun on kyse toiminnon ympäristöluvasta, jolla voi olla lähialueille jopa kymmenien vuosien vaikutus ja kyse on 20 vuorokaudesta. On hyvin erikoinen tulkinta, että ihan lupaprosessin alkupäässä ja ennen luvan myöntämistä olisi kohtuutonta vaatia lupahakemuksen täydentämistä siten, että se vastaa sisällöllisesti myös uutta EU-direktiiviä. Direktiivin siirtymäsäädöksessä on säädetty, samoin kuin myös Ympäristönsuojelulain 76 §:n 1 momentissa, että kuuluttamatta jättäminen on mahdollista vain ja ainoastaan, jos se on kohtuutonta, mitä se ei mielestämme mitenkään voi tässä ympäristölupa-asiassa olla.

Pyydämme valituksemme hyväksymistä, koska tässä asiassa ei ole kyse niistä perusteista, joihin Vaasan hallinto-oikeus ympäristönsuojelulain hallituksen esityksen esitöiden osalta viittaa. Kyse on hakemuksen ajoittamisesta siten, että uuden EU-direktiivin selvityksiä tarvitsisi tehdä. Kyse on myös siitä, että tulkitsemalla kohtuuttomuutta laajasti Vaasan HAO vie lupahakemuksen muilta asianosaisilta mahdollisuuden lausua BAT-selvityksistä.

Emme myöskään pidä lupahakemuksen osalta merkityksellisenä viittausta tämän asian käsittelemistä ympäristönsuojelulain 80 §:n perusteella.

Nyt tehdyn tulkinnan perusteella asiassa on viety muilta asianosaisilta mahdollisuus lausua asiasta, kun tältä osin asian käsittely puuttuu kokonaan kuulutetusta ympäristölupahakemuksesta. Käsityksemme mukaan tässä kohden ja edellä kuvattujen olosuhteiden perusteella asianosaisoikeuksien intressi menee Vaasan HAO:n käyttämän kohtuuttomuusargumentoinnin edelle ja sen vuoksi lupa on kumottava ja palautettava lupaviranomaiselle uudelleen käsiteltäväksi ja hakija on veloitettava täydentämään ympäristölupahakemuksensa.

Ulkomailta tuotava jäte

Ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä kansallisten jätteiden käsittelyä koskevien suunnitelmien osalta katsomme, että ulkomaisen jätteenpoltto ja/tai muu käsittely laitoksella on kiellettävä.

Vaasan HAO on toisaalla päätöksessään todennut, että ympäristölupaharkintaan ei liity ja/tai kuulu sen harkitseminen onko päätöksellä kansalliset rajat ylittäviä kilpailuoikeudellisia vaikutuksia vai ei. Näin asia ei ole ja nimenomaisesti ei, kun kyse on julkisesti omistetuista yhtiöistä, joiden toiminnan viimekätisinä takaajina ovat veronmaksajat. Jos lupapolitiikalla luodaan ylikapasiteettia jätteenpolttoon ja laitosten käyttämiseksi joudutaan tuomaan jätettä Suomen ulkopuolelta, niin kyse on silloin ylikansalliseen kilpailuun vaikuttamisesta.

Ulkomaisen jätteen polton salliminen ei myöskään vastaa kansallisia tavoitteita, eikä sitä kuljetuksen vuoksi voida pitää ekologisena.

Toisinkin asian siis voi harkita eli käsityksemme mukaan lainsäädännössä ei ole myöskään kielletty asettamasta ympäristölupaamääräystä, joka kieltää ulkomailta tuodun jätteen polttamisen laitoksessa.

Sovellettava melun raja-arvo

Tätä valitusta koskevalla päätöksellään Vaasan hallinto-oikeus on muuttamassa oleellisesti hallintolain vakiintunutta tulkintaa taajamista, niiden välittömässä läheisyydessä sijaitsevasta virkistysalueesta tai niiden sijaitsemisesta itse taajamassa. Lisäksi Vaasan HAO n muuttaisi muilla kuin lainsäädännöstä johdettavissa olevilla perusteilla Ojangan ulkoilun alueen määritelmää siitä, kuinka hallinto-oikeudet ja ympäristölupaviranomaiset ovat sitä aikaisemmin yhtenevästi ratkaisuissaan säädöksiä soveltaneet.

Tämän osalta pyydämme Korkeinta hallinto-oikeutta erityisesti ottamaan kantaa seuraaviin kysymyksiin:

- Mikä määrittää jonkin alueen taajamaksi?
- Mitä tarkoitetaan välittömässä läheisyydessä sijaitsemisella?
- Millä perusteilla jokin vakiintunut tulkinta oikeudenkäytössä voidaan muuttaa?

Meille on jäänyt epäselväksi miksi vakiintuneesti sovellettuja melutasoja ei voida tähän ympäristölupaamääräyksiin sisällyttää, jos hakijankaan mukaan ne eivät ole toiminnan osalta ongelma.

Päätöksen perusteluissa on myös useita virheitä tai vääriä oletuksia:

- Remeo Oy:n YVA-selvityksen johtopäätökset toimintojen melutasoista ovat olleet täysin virheelliset. Tämän o jo todennut myös Uudenmaan ELY-keskus alueella

tekemässään tarkastuksessa (**liite 1**) sekä se käy selkeästi ilmi liitteestä 2, johon on kerätty osa lähialueella asuvan henkilön häiriöilmoituksista Remeo Oy:n toiminnan melun johdosta (**liite 2**). YVA-selvityksen johtopäätöksille ei tule antaa merkitystä tämän asian arvioinnissa, koska siinä oleva meluselvitys on jo todettu johtopäätöksiltään vääräksi.

- Alueella ei ole taajamaa, eikä edes Ojangon ulkoilualueen välittömässä läheisyydessä kuten tässä jäljempänä osoitamme.
- Tiemelua Ojangon alueella on tarkoitushakuisesti mallinuksissa liioiteltu kuten jäljempänä osoitamme.
- Maininta Östersundomin kaavan kumoutumisesta on erikoinen, kun tuolla kaavoituksella on nimenomaan Vaasan HAO aikaisemmin perustellut muuttunutta käsitystään Ojangon alueen luonteesta suhteesta taajamiin ja nyt asialla ei sitten enää olekaan merkitystä. Kaavapäätöksen merkitys on nimenomaan siinä, että koko Ojankoa ympäröivä alue tulee säilymään maaseutumaisena eikä sinne rakenneta taajamia.

Vantaan energian toiminnan vaikutus ulottuu paitsi Ojangon ulkoilualueelle myös Sipoonkorven kansallispuistoon. Vantaan Energian uuden laitoksenvierestä kulkee myös yksi merkittävimmistä ekologisista viherkäytävistä, joka yhdistää Sipoonkorven kansallispuiston, Ojangon ulkoilualueen ja etelässä sijaitsevien Natura2000-suojelalueet toisiinsa.

Osoitamme tässä hakemuksessa, kuinka tässä päätöksessä on jätetty seuraamatta aikaisempaa yhtenäistä oikeuskäytäntöä Ojangon ulkoilualueella sovellettavasta melutason raja-arvosta. Osoitamme myös, kuinka uusi päätös ympäristöluvan määräyksen osalta poikkeaa voimassa olevan säätelyn vastaisesti aikaisemmasta voimassa olevaa lainsäädäntöä noudattaneesta lain soveltamisesta koskien mm. Vaasan HAO:n ja KHO:n päätöksiä. Osoitamme kuinka nyt annettu määräys 15 poikkeaa perustelemattomasti aikaisemmista alueelle myönnettyistä ympäristöluvista ja tulee muuttaa. Kyse on seuraavista päätöksistä:

- Vaasan hallinto-oikeus 3.3.2008 päätös 08/0117/3
  - Päätöstä edelsi hallinto-oikeuden tarkastus paikan päällä 19.11.2007
- Vaasan hallinto-oikeus 24.1.2012 päätös 12/0036/3
- Vaasan hallinto-oikeus 15.4.2016 päätös 16/0167/1
- Korkein hallinto-oikeus 22.2.2017 päätös taltionumerolla 726
- Helsingin hallinto-oikeus 6.11.2018 päätös 18/0700/5
- Helsingin hallinto-oikeus 29.11.2019 päätös 19/0777/5

Vantaan Länsisalmessa toimivien yritysten osalta on tehty seuraavat melutason raja-arvoja koskevat ratkaisut vastaavien määräysten kuin Vantaan Energian osalta (Voimme toimittaa

nämä päätökset erikseen liitteenä Korkeimmalle hallinto-oikeudelle, jos niiden toimittaminen kokonaisuudessaan katsotaan tarpeelliseksi):

Uudenmaan Ympäristökeskus 13.11.2003 ympäristölupapäätös Dnro UUS-2003-Y-391-111

"... melu ei saa ylittää Ojangon ulkoilualueella yöllä klo 6-7 ekvivalenttimelu-tasoa (Laeq) 40 dB eikä päivällä klo 7-22 ekvivalenttitason (Laeq) 45 dB).

Päätöksen perusteluissa todetaan vielä lisäksi sivulla 18: *"Määräyksessä 5. on rajoitettu toiminnasta aiheutuvia melutasoja kyseisten valtioneuvoston ohjeiden mukaisesti"*.

Uudenmaan Ympäristökeskus 20.1.2006 ympäristölupapäätös Dnro UUS-2005-Y-119-111

"... melu ei saa ylittää Ojangon ulkoilualueella yöllä klo 6-7 ekvivalenttimelu-tasoa (Laeq) 40 dB eikä päivällä klo 7-22 ekvivalenttitason (Laeq) 45 dB).

Päätöksen perusteluissa todetaan vielä lisäksi sivulla 19: *"Määräyksessä 5. on rajoitettu toiminnasta aiheutuvia melutasoja kyseisten valtioneuvoston ohjeiden mukaisesti"*.

-

Vaasan HAO 28.9.2007 välipäätös 07/0563/3, Dnrot 02146/05/5109, 0004 ja 00743/06/5109

Hallinto-oikeus päätti suorittaa alueella tarkastuksen 19.11.2007

-

Vaasan hallinto-oikeus 3.3.2008 päätös 08/117/3, Dnro 02146/05/5109

Paikalla tehdyn tarkastuksen jälkeen Vaasan hallinto-oikeus muutti Rudus Oy:lle Vantaan kaupungin ympäristövalvontalautakunnan myöntämää ympäristölupaa seuraavasti ja siten yhtenäisti luvan ehdot Uudenmaan ympäristökeskuksen myöntämän ympäristöluvan (dnro UUS-2005-Y-119-111) kanssa, joka koski betonin ja tiilimurskeen murskausta, kun tämä lupa koski kalliokiven murskausta.

"Toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää Ojangon ulkoilualueella yöllä klo 6-7 ekvivalenttimelu-tasoa (Laeq) 40 dB eikä päivällä klo 7-22 ekvivalenttitason (Laeq) 45 dB).

Päätöksen perusteluissa on erityisesti todettu omin silmin nähtynä alueella tehdyn tarkastuksen jälkeen ja viitaten valtioneuvoston päätökseen melutason ohjearvoista (993/1992), että: *" Mainitun päätöksen 2 §:n mukaan taajamien ulkopuolella oleville virkistysalueille on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää A-painotetun ekvivalenttitason (Laeq) päiväohjearvoa (klo 7-22) 45 dB eikä yöohjearvoa (klo 22-7) 40 dB). Tämän vuoksi lupamääräykseen 6 on lisätty melutasot 40dB ja 45 dB Ojangon ulkoilualan osalta."*

Etelä-Suomen Aluehallintovirasto 16.11.2010 päätös 78/2010/2, Dnro ESAVI/103/04.08/2010

"Melu...ei saa ylittää Ojangon ulkoilualueella yöllä klo 6-7 ekvivalenttimelutasoa (Laeq) 40 dB eikä päivällä klo 7-22 ekvivalenttitason (Laeq) 45 dB).

-

Vaasan hallinto-oikeus 24.1.2012 päätös 12/0036/3, Dnro:t 02172/10/5109 ja 02213/10/5109

"Melu...ei saa ylittää Ojangan ulkoilualueella yöllä klo 6-7 ekvivalenttimelutasoa (Laeq) 40 dB eikä päivällä klo 7-22 ekvivalenttitason (Laeq) 45 dB).

-

Etelä-Suomen Aluehallintovirasto 5.8.2014 päätös 141/2014/1, Dnro ESAVI/239/04.08/2012

"Melu...ei saa ylittää Ojangan ulkoilualueella rakennetuilla reiteillä yöllä klo 6-7 ekvivalenttimelutasoa (Laeq) 40 dB eikä päivällä klo 7-22 ekvivalenttitason (Laeq) 45 dB).

-

Vaasan hallinto-oikeus 15.4.2016 päätös 16/0167/1, Dnro:t 01463/14/5109 ja 01464/14/5109

Etelä-Suomen Aluehallintoviraston 5.8.2014 antama päätös 141/2014/1 on kumottu ja palautettu uudelleen käsiteltäväksi.

Korkeimman hallinto-oikeuden 22.2.2017 päätös taltionumerolla 726, Dnro 1552/1/16

Vaasan hallinto-oikeuden 15.4.2016 antamaa päätöstä 16/0167/1 ei muutettu.

Etelä-Suomen Aluehallintovirasto 2.7.2018 päätös 127/20/181, Dnro ESAVI/6800/2017

Etelä-Suomen Aluehallintovirasto on muuttanut omaa aikaisempaa ratkaisukäytäntöään, poikennut aikaisemmat yhtenäisestä lainsäädännön soveltamisesta ja poistanut Rudus Oy:ltä veloitteen noudattaa Ojangan ulkoilualueella alemmaa ekvivalenttimelutasoa ja päätynyt mielestämme väärin perustein täysin päinvastaiseen johtopäätökseen kuin samasta asiasta eli Ojangan ulkoilualan muuttumisesta samana vuonna 6.11.2018 antamassaan päätöksessä lausunut Helsingin HAO.

Helsingin hallinto-oikeus 6.11. 2018 päätös 18/0700/5, Dnrot 08978/17/4103 08985/17/4103

Myös Helsingin HAO on yhtenevästi edellä esitetyn muun oikeuskäytännön kanssa katsonut, ettei Ojangan alueen yhteen nurkkaan rajautuvalla alueella Vantaan Länsisalmessa Kehä III:n ja Porvoonväylän risteyksessä ole tapahtunut mitään sellaisia muutoksia, jotka olisivat muuttaneet tai olisivat muuttamassa Ojangan ulkoilualan luonnetta. Päätöksessä todetaan tältä osin seuraavasti:

"Kaavaratkaisun ei voida todeta heikentävän Ojangan alueen virkistyskäyttömahdollisuuksia laajemmalti, vaan vaikutus ulottuu ainoastaan asemakaavassa muuhun käyttöön osoitettuun alueeseen. Tähän nähden asemakaava ei vaaranna yleiskaavan virkistysaluepainotteista perusratkaisua Ojangan alueen osalta. Asemakaavassa osoitettu ET-alue linja-autovarikkoa varten sijoittuu välittömästi yleiskaavan mukaisen laajahkon ET-alueeksi varatun alueen, jolla sijaitsevat muun ohella lumen vastaanottoaika, jätevoimala ja maa-ainesten käsittelyalue, viereen. Asemakaava ei siten merkitse vaikutuksiltaan uudenlaisen maankäyttömuodon tuomista paikalle."

Samaan johtopäätökseen oikeus on päätenyt toiminnon meluvaikutusten osalta. Linja-autovarikon rakentamisella alueelle ei katsottu olevan mitään merkittäviä vaikutuksia.

Helsingin hallinto-oikeus 29.11.2019 päätös 19/0777/5 (ns. Östersundomin alueen kaavoitus)

Dnrot 00110, 00194, 00296, 00298, 00300, 00323, 00335, 00359/19/4102

Helsingin HAO päätti, ettei alueelle ole mahdollista rakentaa sinne esitetyn kaltaista tiivistä rakentamista, koska *muutokset estäisivät alueella olevien luonnonsuojelualueiden suojelutavoit-teiden toteutumisen*. Päätös tarkoittaa mielestämme myös sitä, että Ojangan ulkoilun alueen välittömässä läheisyydessä sijaitsevat alueet eivät ole muuttumassa laajasti taajamiksi siten, että koko Ojangan ulkoilun alue olisi jatkossa käsitettävissä lainsäädännössä tarkoitettulla tavalla taajamien välittömässä läheisyydessä olevaksi virkistysalueeksi. Aluetta koskeva maakuntakaava vahvistaa saman asiantilan ja mainittua kaavaa Helsingin HAO ei kumonnut, vaan päinvastoin yleiskaava kumottiin myös sen vuoksi, että se olisi ristiriidassa maakuntakaavan kanssa. *Alueella ei nyt ole, eikä sinne ole tulossa taajamia. Nykyinen kaava ei salli alueelle taajamamaista rakentamista.*

-

Vaasan hallinto-oikeus 27.11.2020 päätös 20/0167/3 Dnrot 00883,00948,00991 ja 00995/18/5107

Ojangan ulkoilun aluetta koskevien meluarvojen muuttamista perustellaan sivulla 92 seuraavasti:

”Asiassa saadun selvityksen perusteella, kun otetaan lisäksi huomioon Ojangan ulkoilun alueen ja sen ympäristössä sijaitsevien meluavien toimintojen välinen etäisyys sekä alueen luonne kokonaisuutena, hallinto-oikeus katsoo, että Ojangan ulkoilun aluetta on pidettävä melutason ohjearvoista annetun valtioneuvoston päätöksen (993/1992) 2 § 1 momentissa tarkoitettuna virkistysalueena taajamassa ja taajaman välittömässä läheisyydessä. Kun lisäksi otetaan huomioon hakemuksen mukaisesta toiminnasta Ojangan ulkoilun alueelle aiheutuva melutaso, ei lupamääräyksessä 10 asetettujen Ojangan ulkoilun aluetta koskevien melun raja-arvojen muuttaminen ole ympäristönsuojelulain 49 §:ssä kielletyn kohtuuttoman melurasituksen ehkäisemiseksi tarpeen”

Korkeimman hallinto-oikeuden päätös 2021:60 10.5.2021 Dnro 5838/1/19

Päätöksellä vahvistettiin Helsingin HAO:n 29.11.2019 antama päätös 19/0777/5, jolla kumottiin ns. Östersundomin alueen kaavaehdotus.

Katsomme edelleen, että Ojangan ulkoilun alueen ja sitä ympäröivien alueiden osalta seuraavat olosuhteet ovat riidattomia ja katsomme, että ne jo osoittavat, *ettei ole olemassa perusteita tulkita aluetta taajaman tai taajamien välittömässä läheisyydessä olevaksi.*

- Kehä III:n ja Porvoon moottoritien risteyksessä on 5 toimijaa: jätevoimala, Remeo, Rudus, bussivarikko ja koiratarha).
- Vain noin 15 %:a Ojangon alueesta rajautuu tähän toiminta-alueeseen.
- Väitetyssä muutoksessa alueelle on rakennettu 3 uutta rakennusta, joiden ei voitane millään kriteeristöllä katsoa muodostavan edes tälle kohtaa taajamaa.
- Useampia toimija oli alueella jo silloin kun Vaasan HAO vahvisti Ojangon ulkoilun alueen olevan laissa tarkoitettulla tavalla taajamien ulkopuolinen virkistysalue.
- Mikään alueella ei ole muuttunut merkityksellisesti edellisten päätöksen jälkeen.
- Kuten Helsingin HAO totesi, Ojangon alueen luonne ei ole muuttunut alueelle rakennetun bussivarikon rakentamisen johdosta, johon tässä kohtaa perusteluita viitataan.
- Alueen melutaso ei voi määrittää mitään aluetta taajamaksi. Melutason raja-arvo on VnP:n päätöksen mukaan määritettävä vain Ojangon ulkoilun alueen itsensä perusteella.

Ojangon aluetta kokonaisuutena tarkastellen sekä myös erityisesti Vantaan Länsisalmen aluetta tarkastellen, ei alueen tilanteessa ei ole tapahtunut mitään sellaista muutosta edeltävien hallinto-oikeuksien päätösten jälkeen eikä muidenkaan aluetta aikaisemmin koskeneiden viranomaispäätösten jälkeen, jolla sovellettavien melutasojen muutos Ojangon ulkoilun alueen osalta olisi perusteltavissa. Ojangon ulkoilun aluetta muutoin ympäröivät alueet ovat pysyneet aivan samanlaisina. Ojangon ulkoilun alueen läheisyyteen ei ole myöskään suunnitteilla eikä sinne olla kaavoittamassa tiiviimpää asutusta. Viitaamme tältä osin Helsingin HAO:n ratkaisuun marraskuulta 2018 sekä Helsingin HAO:n 29.11.2019 antamaan päätökseen 19/0777/5 koskien Östersundomin yhteistä yleiskaavaa, joista myös ilmenee, ettei Ojangon ulkoilun alueen ympäristöön ole tarkoitus jatkossakaan rakentaa mitään taajamamaista asutusta. Korkein hallinto-oikeus vahvisti omalla vuosikirjapäätöksellään 2021:60 kaavan kumonnen Vaasan HAO:n päätöksen.

Perustelut koskien lupamääräystä melun raja-arvojen osalta ja sitä koskevan valitusluvan myöntämiseksi lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa ja oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi:

Valtioneuvoston päätöksen soveltamista melutason ohjearvoista (993/1992) on muutettu ja sovellettu sitä Ojangon ulkoilun alueen osalta toisin kuin aluetta koskevassa hallintolainkäytössä vakiintuneesti on tehty, vaikka Ojangon ulkoilun aluetta kokonaisuutena tarkastellen muuttuneelle tulkinnalle ei ole perusteita.

Yksityiskohtaiset perustelumme ovat:

Taajaman käsite on tulkittu virheellisesti

Päätöksessä tulkittu väärin tai vähintään annettu täysin uusi merkitys käsitteelle taajama ja tuon virheellisen tulkinnan seurauksena sitten edelleen tulkittu vastoin vakiintunutta

käytäntöä, milloin jonkin virkistysalueen voidaan katsoa sijaitsevan taajamien välittömässä läheisyydessä.

Valituksemme yksi merkittävin oikeudellinen kysymys on se, mitä voidaan ymmärtää taajamaksi suomalaisessa oikeuskäytännössä.

Aikaisemmassa ratkaisukäytännössään sekä hallintotuomioistuimet (KHO ja Vaasan HAO) että lupaviranomaiset ovat johdonmukaisesti tulkinneet Vantaan Länsisalmen ja Ojangon ja lähialueiden olosuhteet siten, että Ojangon ulkoilualuetta kokonaisuutena tarkasteltaessa sitä ei voida pitää taajamien välittömässä läheisyydessä olevana, koska alueella ei ole, eikä sinne ole tulossa taajamaa.

Katsomme, että VnP:n päätöksen pohjalta soveltuvaa melutason raja-arvoa päätettäessä, on arvioitava virkistysaluetta ja sen sijaintia ja päätellä vakiintuneen taajamakäsitteen pohjalta, ovatko lähistön alueet taajamia vai ei, ja jos sellaisia on, niin ovatko ne lainsäädännössä tarkoitettulla tavalla kyseisen virkistysalueen välittömässä läheisyydessä vai ei ja kolmanneksi jos virkistysalueen välittömässä läheisyydessä on taajamia, onko niitä virkistysalueen ympäristössä ja sen ympärillä niin tiiviisti, että virkistysalueen voidaan katsoa yhtenäisenä alueena sijaitsevan lainsäädännössä tarkoitettulla tavalla taajamien välittömässä läheisyydessä.

Toisin kuin Vaasan HAO on nyt päätelty ja vastoin sen itse aikaisemmin soveltamaa tulkintaa, ei Ojangon ulkoilualue edelleenkään ole lainsäädännöllä tarkoitettulla tavalla taajamien välittömässä läheisyydessä sijaitseva virkistysalue, koska ei alueelle ole rakennettu uusia taajamia.

Taajaman vakiintunut määritelmä

Seuraavassa on käyty läpi taajamien määritelmiä ja johtopäätös on, ettei uusia taajamia ole Ojangon ulkoilualueen ympäristössä, eikä aluetta koskevien kaavapäätösten jälkeen ole tulossa ja siten Ojangon ulkoilualueen ei voida katsoa muuttuneen aikaisemman tulkintalinjan vastaisesti taajamien välittömässä läheisyydessä olevaksi virkistysalueeksi.

Ympäristö.fi -sivustolla on seuraava ympäristöviranomaisen itsensä antama määritelmä taajaman osalta ja senkään perusteella ei voida katsoa, että Ojangon ulkoilualueen välittömässä läheisyydessä olisi kuvausta vastaavia taajamia:

Taajamien rajaus

Taajamat ovat osa yhdyskuntarakenteen aluejakoja. Suomen ympäristökeskuksen tuottama taajamarajaus on laajasti käytössä oleva taajamarajaus, jota myös Tilastokeskus käyttää tilastoinnissaan. Tilastollisen taajamarajauksen lähtökohtana on yhdyskuntarakenteen seuranta. Aineiston resoluutio on 250 m x 250 m ruutu, eikä se yleistystasonsa vuoksi ole riittävän tarkka rakennus- ja tonttitason tulkintoihin. Taajamarajausta ei voi sellaisenaan käyttää normina esimerkiksi ympäristöön liittyvissä lupa-asioissa, mutta se voi toimia yhtenä tausta-aineistona päätöksenteossa.

Taajamalla tarkoitetaan vähintään 200 asukkaan taajaan rakennettua aluetta. Rajaus perustuu 250 m x 250 m ruudukkoon, jossa huomioidaan asukasluvun lisäksi rakennusten lukumäärä, kerrosala ja keskittyneisyys. Rajaus on sekä ajallisesti että alueellisesti vertailukelpoinen. Rajaus on hieman tiukempi kuin yleinen pohjoismainen taajamarajaus (vähintään 200 asukasta ja rakennusten välinen etäisyys alle 200m). 100 % vettä sisältävät ruudut eivät kuulu taajamiin.

Keskeisimmät kriteerit taaja-asutuksen rajauksessa ovat olleet:

- rakennusten lukumäärä,
- kerrosala,
- väestömäärä ja
- näiden suhde toisiinsa ja lähiympäristöön etäisyydellä mitattuna.

Tällä menettelyllä on haluttu varmistaa muutamien taaja-asutuksen erityispiirteiden huomioiminen mahdollisimman hyvin:

- Yksittäisten taajaman reunoilla sijaitsevien, kerrosalaltaan isojen ja toiminannaltaan taajamaan liittyvien rakennusten huomioiminen osaksi taajamaa, vaikka suora etäisyys tilastollisen taajaman ei olisikaan riittävä (mm. isot teollisuuslaitokset, varastot tms.).
- Haja-asutukseen verrattavan harvan nauhamaisen asutuksen erottaminen pois taaja-asutuksesta.
- Taaja-asutuksen sisälle kuroutuneiden alueiden erottaminen erikseen taaja-asutuksesta (mm. taajaman sisäiset isot rakentamattomat tai harvasti rakennetut alueet, pelto- ja metsäalueet sekä vesialueet).

Taajamien rajauskriteerit on kuvattu tarkemmin [SYKEN metatietopalvelussa](#).

Ojangon ulkoilualue ei siis ole tämän vakiintuneen määritelmän mukaisten taajaan asuttujen tai rakennettujen alueiden ympäröimä nyt eikä se ole sitä ollutkaan kuten aluetta tähän asti koskeneessa vakiintuneessa ratkaisukäytännössä on katsottu.

Tilastokeskuksen väestölaskennassa käyttämä määritelmä taajamalle:

”Taajamaksi määritellään kaikki vähintään 200 asukkaan rakennusryhmät, joissa rakennusten välinen etäisyys ei yleensä ole 200 metriä suurempi. Taajamien rajauksissa otetaan huomioon asuinrakennusten lisäksi mm. liike-, toimisto- ym. työpaikkoina käytettävät rakennukset. Hallinnollisilla aluejaoilla ei ole vaikutusta taajamien muodostamiseen.”

Nyt kyseessä oleva alue Vantaalla Länsisalmessa Kehä III:n ja Porvoonväylän risteyksessä ei täytä rakennustiheydeltään lähellekään näitä vaatimuksia. Alueella lienee tällä hetkellä 5 tai 6 rakennusta. joista vain Vantaan Energian toimintaan liittyvät 3 rakennusta lienevät alle 200 metrin päässä toisistaan. Alue on siis hyvin harvaan rakennettu edelleen. Tämäkin alue kattaa siis vain noin 15 %:a Ojangon naapurina olevista raja-alueista. Tilastokeskuksen käyttämä taajamamääritelmä ei siten myöskään tue Vaasan HAO:n päätöksen ratkaisulinjaa. Ojangon ulkoilualue ei siis ole tällaisten taajamien välittömässä läheisyydessä.

Myös tieliikennelainsäädännössä (tieliikennelaki 10.8.2018/729) on sovelluttu vakiintuneesti taajaman käsitettä tiettyjen liikennesääntöjen osalta ja silloin viitataan tieliikennetaajaman käsitteeseen seuraavasti (lähde wikipedia):

”Tieliikennetaajama tarkoittaa liikennemerkein merkittyä taajamaa, jonka alueella vallitsevat tyypillisesti erilaiset liikennesäännöt taajaman ulkopuoliseen haja-asutusalueeseen verrattuna. Tieliikennetaajamien raja-alue poikkeaa usein tilastollisista taajamista. Suomessa tieliikennetaajama tarkoittaa taajamamerkillä (numero 571) merkittyä aluetta, jolla ei saa ajaa yli 50 kilometrin tuntinopeudella.

Taajaman ja taajaman ulkopuolisen alueen välillä on useita lainsäädännöllisiä eroja, muun muassa: Moottori- ja moottoriliikennetiet eivät voi kuulua taajama-alueeseen (pääasiassa muutkaan katuverkon ulkopuoliset tiet eivät kuulu taajamaan)

Tieliikennelain 2 § kohta 19: *”Taajamalla liikennemerkein osoitettua taajaan rakennettua aluetta”*

Tämänkin määritelmän osalta Vaasan HAO on päätöksessään soveltanut taajaman käsitettä tavalla, joka ei ole yhtenevä sen kanssa kuin taajamaa on käsitteenä sovellettu lainsäädännössä ja siten oikeuskäytännön yhtenäisyys ei Vaasan HAO ratkaisussa toteudu.

Toteamme vielä, että Helsingistä Mellunmäen jälkeen ajettaessa ns. Uutta Porvoon-tietä itään päin on tievarressa liikennemerkillä osoitettu, että taajama-alue päättyy. Edelleen yksi viranomaiskannanotto siitä, etteivät Ojangon ulkoilualueen ympäristöt ole taajama-alueita. Ojangon ympäristön teillä ei ole muutenkaan taajama-asutuksesta kertovia liikennemerkkejä, joten muut viranomaiset eivät ole myöskään katsoneet, että Ojangon ulkoilualuetta ympäröivät alueet olisivat taajamia. Viittaamme tällöin seuraaviin teihin: Kalliolaaksontie, Länsisalmentie ja Sotungintie.

Järjestyslaissa (27.6.2003/612) jonka tarkoituksena on edistää yleistä järjestystä ja turvallisuutta, on sen alussa määritelty tärkeitä peruskäsitteitä, kuten yleinen paikka ja taajama. Järjestyslaissa taajamalla tarkoitetaan sellaista taajaan rakennettua aluetta, joka on osoitettu taajamaliikennemerkillä. Ojangan ulkoilualan välittömässä läheisyydessä olevia alueita ei ole merkitty liikennemerkkein taajamiksi. Järjestyslain 2 §:ssä oleva asia on määritelty seuraavasti:

”Taajamalla taajaan rakennettua aluetta, joka on osoitettu taajamaliikennemerkillä.”

Ojangan ulkoiluala ei sijaitse taajamien välittömässä läheisyydessä

Asian yleisestä merkittäväydestä

Sen asian ratkaisemisella onko jokin viritusalue laissa tarkoitettulla tavalla taajamien välittömässä läheisyydessä vai ei, on myös yleistä merkitystä, koska melun A-painotetun ekvivalenttitason 10 yksikön ero on todella merkittävä melulle altistuvien haitankärsijöiden sekä virkistysalueiden käyttäjien kannalta. Erityistä merkittävyttä asialla on tässä lupa-asiassa, koska hakijan toiminta-alueen läheisyyteen sijoittuu merkittävä ekologinen käytävä.

Ojangan ulkoilualueesta taajamien ulkopuolisena virkistysalueena

Ei ole selvinnyt, mitkä ovat ne uudet taajamat, joita olisi syntynyt Ojangan ulkoilualan välittömään läheisyyteen asiassa aikaisemmin tehtyjen lupapäätösten ja eri hallinto-oikeuksien päätösten jälkeen ja joihin Vaasan HAO viittaa. Ojangan ulkoilualan luonne ei ole muuttunut taajamien ulkopuolella sijaitsevasta virkistysalueesta niiden välittömässä läheisyydessä sijaitsevaksi. Vantaan Länsisalmen toiminta-alueen osalta ei ole tehty mitään sellaisia aluetta koskevia päätöksiä, jotka olisi edes tarkoitettu muuttaa Ojangan ulkoilualan luonnetta ja vaikuttaa viranomaiskäytännössä vakiintuneeksi muodostuneeseen ratkaisulinjaan.

Edes se Ojangan ulkoilualan kulma, johon on nyt sijoittunut etäälle toisistaan 3 teollista toimijaa ja bussivarikko, ei muutu lainsäädännössä tarkoitettulla tavalla taajamien välittömässä läheisyydessä olevaksi virkistysalueeksi. Tiestä on ollut siellä myös silloin, kun Vaasan HAO itse paikalla tehdyn katselmuksen jälkeen vahvisti, että kyse on taajamien ulkopuolisesta virkistysalueesta. Samaan on päätynyt aikaisemmin myös Korkein hallinto-oikeus.

Kaavoituspäätökset alueelle tekevän Vantaan kaupungin kanta tuli selvästi esille bussivarikon kaavoitusratkaisussa: Bussivarikko ei muuta Ojangan ulkoilualan luonnetta. Tältä osin viittaamme Helsingin hallinto-oikeuden 6.11.2018 antamaan päätökseen

18/07005 (Dnrot 08978 ja 08985/17/4103), jossa sen oikeudellisessa arviossa (s. 8) on tehty seuraava johtopäätös:

”Kun otetaan huomioon, että valituksessa tarkoitettu alueen luonnetta muuttava maankäyttö ei sijoitu selvityksissä arvokkaiksi todetun kosteassa lehdossa virtaava noron tai sen lähialueen kostean lehdon alueelle, asemakaavan ja asemakaavan muutoksen hyväksymistä koskeva päätös ei valituksessa esitetyillä perusteilla ole maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 2 momentissa tarkoitettun luonnonympäristön vaalimista tai niihin liittyvien erityisien arvojen hävittämistä koskevan sisältövaatimuksen vastainen”

Jos johtopäätös olisi ollut Vaasan HAO:n päätöksellään vahvistama eli että bussivarikko muuttaa pysyvästi ja laajasti koko Ojangan ulkoilun alueen luonteen niin silloin Helsingin HAO olisi pitänyt kumota Vantaan kaupungin asiassa tekemä päätös.

Vantaan kaupunginhallitus on itse omassa lausunnossaan asemakaavamuutoksesta tehdyssä valituksessa todennut, että kaavamuutos ei vaikuta eikä sillä ole tarkoitettu vaikuttaa Ojangan virkistysalueeseen ja sen luonteeseen;

(Vantaan kaupunginhallituksen lausunto - Helsingin hallinto-oikeuden lähete 573/18/Dnro 08978/17/4103/9.1.2018 Asia: Lausunto kaupunginvaltuuston asemakaavaa ja asemakaavamuutosta nro. 920300 ja tonttijakoa koskevasta päätöksestä tehdystä valituksesta / yksityishenkilö):

”Yleis- ja maakuntakaavan virkistysalueverkostoa koskevia selvityksiä on tulkittu kaavaviranomaisten kanssa yhteistyössä. Näissä selvityksissä on todettu, että hankkeen rajautuessa yleiskaavan ET -alueeseen ja sijoituessa VL -alueella koirakoulutusalueen ja Kehä III:n väliin melualueelle, ei virkistysalueverkosto vaarannu. Kyse on siis normaalista yleispiirteisten kaavojen tulkinnasta tarkemmassa kaavoituksessa.

Lausuntojen ja selvitysten perusteella voidaan todeta, että hanke ei vaaranna yleiskaavan tavoitteiden toteutumista alueella.”

Vantaan kaupunki on lisäksi edelleen itse todennut alueen kaavoitusta muuttaessaan alueen melusta seuraavaa:

”Alueen merkittävimmät ympäristöhäiriöt, kuten melu sekä pakokaasupäästöt ja tiepöly, aiheutuvat Kehä III:n sekä Porvoonväylän tieliikenteestä. Ojangan virkistysalueella nykyisen tieliikenteen aiheuttama päiväjän keskiäänitason yhtenäinen 55 dB(A):n melukäyrä ulottuu enimmillään noin 350 m etäisyydelle Kehä III:sta ja yöajan 50 dB(A):n melukäyrä noin 300 m etäisyydelle Kehä III:sta.”

Samassa selvityksessä on useaan kertaan todettu Ojangan virkistysalueen osalta:

” Asemakaavamuutos ei vaaranna VAT:n virkistyskäyttöä koskevia tavoitteita.”

(Asemakaavan ja asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 2.10.2017 päivättyä asemakaavakarttaa nro 920300. Kaavoitus on ilmoitettu vireille 29.10.2016)

Edelleen Helsingin HAO on päätöksensä sivuilla 8-9 todennut, että kun linja-autovarikon osalta toteutetaan sen luvassa vaaditut melusteet, niin Ojangon ulkoilualueelle ei ole bussivarikon toiminnasta merkityksellisiä vaikutuksia. Tältäkin osin päätöksessä on päädytty johtopäätökseen, ettei linja-autovarikon rakentaminen muuta Ojangon alueen luonnetta ja käyttömahdollisuuksia ulkoilualueena. Helsingin hallinto-oikeus perustelee asian päätöksessään seuraavasti:

”Alueen melutilanteen osalta vallitseva lähtökohta on, että linja-autovarikkoa varten osoitettu ET-alue sijaitsee alueella, jolla merkittävin melu tulee Kehä III:n ja Porvoonväylän liikenteestä. Varikon vaikutus alueen kokonaismelutasoon on suhteellisen vähäinen ja ulottuu viereiselle ulkoilualueelle. Kaavaa varten laaditussa meluselvityksessä on esitetty meluntorjuntatoimenpiteet, jotka ovat tarpeen, jotta hyväksyttävänä pidettävät melutasot eri alueilla voidaan myös linja-autovarikon toteuduttua saavuttaa. Kun otetaan huomioon meluun liittyvien ympäristövaikutusten estämistä ja rajoittamista koskevat kaavamääräykset, asemakaavaratkaisu ei ole melua koskevilla valitusperusteilla maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 2 momentissa tarkoitettujen sisältövaatimusten vastainen.”

Toisin kuin siis Vaasan HAO:n, niin Helsingin HAO:n päätös on tältä osin yhtenevä Ojangon ulkoilualueella koskevana aikaisemman ratkaisukäytännön kanssa ja Helsingin HAO on päätöksessään katsonut, ettei linja-autovarikon rakentaminen nyt kyseenä olevalle, Vantaan Länsisalmessa sijaitsevalle risteysalueelle, muuta sen naapurina olevan Ojangon ulkoilualueen luonnetta eikä oikeus siten kumonnut linja-autovarikon aluetta koskevaa kaavamuutosta. Merkityksellistä asiassa oli alueelle toteuttavat melusteet.

Helsingin HAO on antanut myös toisen päätöksen, joka koskettaa sekä Ojangon ulkoilualueella että Länsisalmen toiminta-alueella, että niiden tulevaisuutta. Kyse on Helsingin HAO:n 29.11.2016 antamasta päätöksestä 19/0777/5 (dnro:t 0010, 00194, 00296, 00298, 00300, 00323, 00335 ja 00359/19/4102). Päätöksellä kumottiin Östersundomin aluetta koskeva yleiskaava. Päätöksen kumoamisen perustelut ulottuvat vaikutuksiltaan myös Vantaan Länsisalmen ja Ojangon alueisiin, koska erityisesti Ojangon alue on osa sitä viherkäytäväverkostoa, joka yhdistää Sipoonkorven luonnonsuojelualueen meren rannassa oleviin suojelualueisiin. Päätöksen perustelut sivulla 49 ovat tältä osin seuraavat:

”Hallinto-oikeus toteaa vielä, että kaavaratkaisussa on varauduttu Sipoonkorven ja Mustavuoren välisen yhteyden kehittämiseen ja säilyttämiseen siten, että Westerkullan peltoalueen itäpuolelle on osoitettu metsäisenä kehitettävä ekologisen yhteyden osa, jonka yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kaavamääräysten mukaan otettava huomioon erityisesti pyynnin liikkumisen kannalta tärkeiden kulkuyhteyksien säilyttäminen ja kehittäminen

riittävän puustoisina ja leveinä. Maakuntakaavassa osoitetun viheryhteyden paikalle on yleiskaavassa osoitettu rakennuskortteleita. Yhteyttä on siirretty ja kavennettu. Maakuntakaavassa osoitettua viheryhteyttä itä-länsisuunnassa ei ole lainkaan osoitettu yleiskaavassa. Sanottu ratkaisu poikkeaa siten Östersundomin maakuntakaavassa osoitetusta ratkaisusta, joka on selvityksenä otettu huomioon arvioitaessa yleiskaavaratkaisun lainmukaisuutta. Edellä lausuttu lisää osaltaan sitä epävarmuutta, joka liittyy lieventämistoimenpiteiden riittävyyteen. Koska päätös tulee muilla perusteilla kumottavaksi, asiassa ei ole tarpeen enemmälti arvioida Östersundomin maakuntakaavasta poikkeavan ratkaisun lainmukaisuutta.”

Toistamme edelleen, että Ojangon ulkoilualueen osalta ja edellä mainittujen seikkojen perusteella, että Vaasan HAO ei ole soveltanut VnP:stä 993/1992 kuten hallintolakia on vakiintuneesti ja yhtenevästi sovellettu Länsisalmen alueella. Nykyinen määräys on kumottava ja muutettava siten, että Ojangon ulkoilualueella on sovellettava yöaikaan klo 22-7 melutaso 40 dB(laeq) ja päiväsaikaan melutasoa 45 dB (laeq).

Ojangon ulkoilualue ja sen sijainti taajamien ulkopuolella

Ojangon virkistysalue näkyy alla olevassa karttakuvassa, joka on otettu Vantaan kaupungin karttapalvelusta 26.12.2020. Oikealla näkyvä valkoinen alue on nykyisin Helsingin kaupungin aluetta ja Porvoon väylän yläpuolelta alkaa Sipoonkorven alue. Ojangon virkistysalue rajautuu idässä: Kalliolaaksontie ja Kaivolannmäki, luoteessa: Håkansbölen kartanon pellot, etelässä Porvoonväylään ja lännessä Kehä III:een.

Vantaan Energia Oy:n toiminta sijaitsee Kehä III:n ja Porvoonväylän risteyksen lähellä, Porvoon moottoritien pohjoispuolella. Rudus Oy:n, Remeo Oy:n ja bussivarikon osuus on Ojangon alueen arvioidusta 5 km:n ympärysmitasta noin 750 metriä eli noin 15 %:a, koko muu ympäristö on maaseutumaisemaa, jossa on harvakseltaan taloja tai peltoa, urheilupuistoa (Sotungin urheilupuisto) tai muuta virkistysaluetta kuten Sipoonkorven luonnonsuojelualue. Kuten kuvasta 1 kiistatta on pääteltävissä, ei Ojangon ulkoilualue ole taajamien välittömässä läheisyydessä.

Kuva 1

Kuva 2 on SYKE:n karttatietopalvelusta 1.1.2021 otettu kuvakaappaus Ojangan ulkoilualueesta ja sen välittömässä läheisyydessä olevista alueista. Kuvassa 1 keltaisella näkyvä risteysalue on sama kuin kuvassa 2 vasemmassa laidassa keskellä näkyvä risteys. Tuosta risteysalueesta pohjoiseen ja itään näkyy Länsisalmen toiminta-alue ja siitä itään ja pohjoiseen Ojangan ulkoilualue. Ojangan ulkoilualueesta noin 15 %:a rajautuu toiminta-alueelle, jossa myös Vantaan Energia Oy:n toimipaikka sijaitsee. Muu Ojangan ulkoilualan ympäristö on joko peltoa, metsää tai hyvin harvaan asuttua omakotialuetta tai urheilupuistoa. Kuten SYKE:n ilmakuvausta on nähtävissä, ei Ojangan ulkoilualue ole muuttunut taajamien välittömässä läheisyydessä olevaksi virkistysalueeksi, vaan Ojangan ulkoilualan luonne on sama kuin aluetta koskevassa oikeuskäytännössä on tähän asti yhtenevästi sovellettu. Östersundomin kaavahankkeen kumoaminen Korkeimmassa hallinto-oikeudessa myös varmentaa sen, ettei tilanne alueella ole muuttumassa.

Kuva 2

Kuvassa 2 näkyvä suurempi viheralue on pääosin Sipoonkorven kansallispuiston luonnonsuojelualuetta, etelän suunnassa on Östersundomin ja Västersundomin harvaan asutut kylät sekä alueen peltoaukeat ja metsäalueet. Kuvassa näkyvä risteys on Porvoonväylän ja kehä III:n risteys. Meren rannalla ja saariston alueella ovat Natura2000-suojelualueet.

Melun vaikutuksesta

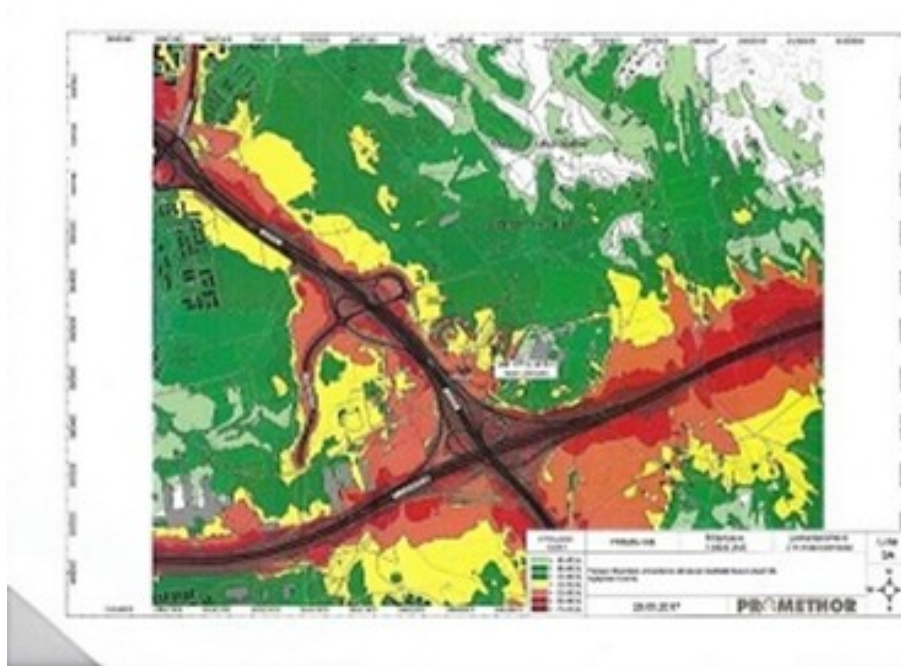
Toisin kuin ympäristölupaviranomaiset ja Vaasan HAO ovat katsoneet, ei voimassa olevassa lainsäädännössä ole säädöksiä, joiden perusteella liikenneväylien äänille voisi antaa merkitystä, kun arvioidaan virkistysalueen osalta, sijaitseeko se taajamien välittömässä läheisyydessä vai ei. Liikenneväylä itsessään ei käsityksemme mukaan ole yhdessäkään aikaisemmassa laintulkinnassa eikä säädöksessä muuntanut yhtään aluetta taajamaksi. Katsomme, että tätä asiaa ei tule huomioida, kun arvioidaan mitä melutasoa ohjearvoa Ojangan ulkoilualueeseen on sovellettava.

Seuraavassa kuvassa (kuva 3) on Promethorin 2017 laatima melumallinnus alueesta, jossa näkyy arvio liikennemelun vaikutuksesta Ojangan ulkoilualueelle. Alueelle sen jälkeen suunniteltujen toimintojen osalta on niitä koskevissa Ympäristövaikutusten selvityksissä ja ympäristölupahakemuksissa on aina korostettu, ettei niillä ole merkitystä alueen melutasoihin. Alueen luonne ei siis noiden eri selvityksen perusteella ole muuttunut vuodesta 2017. Kuten kuvasta näkyy valtaosa alueesta, on alle 45 dB:n melualueita ja ulkoilualueella on merkittävän isoja alueita, joissa melutaso jää alle 40 dB:n. Sähkö- ja hybridautojen määrän nopeasti yleistyessä pääkaupunkiseudulla tulee liikennemelun määrä

nykyisestä merkittävästi vähenemään, koska sähköautot tuottavat huomattavasti vähemmän liikennemelua kuin nykyautot. Melun määrän osalta Ojangon ulkoilualan matalan melutaso alueet tulevat sen johdosta kuvan 3 mallinuksesta laajenemaan eikä supistumaan. Katsomme, että Vaasan HAO:n johtopäätös melun määrän kehityksestä on väärä.

Kuva 3

Seuraavan mallinuksen mukaan Ojangon alue ei ole yli 50 dB:n melualueita ja yöllä melun määrä vähenee. Kyse on AFRY:n (Pöyry) 15.12.2020 laatimasta melumallinnuksesta, joka on osa Vantaan Energian Vaarallisen jätteen polttolaitoksen ympäristövaikutusten arviointiselostusta, jonka tulokset ovat:

Kuva 4

YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTI JA NIIN KÄYTETTÄVÄT MENETELMÄT

Melumallinnus

Mallinnetut vaihtoehdot

- Nykyinen 1.laitosyksikkö
- 1. ja 2. laitosyksikkö (rakenteilla oleva laajennusosa)
- 1. ja 2. laitosyksikkö sekä 3.laitosyksikkö yhdessä
- Vaarallisen jätteen polttolaitos erikseen

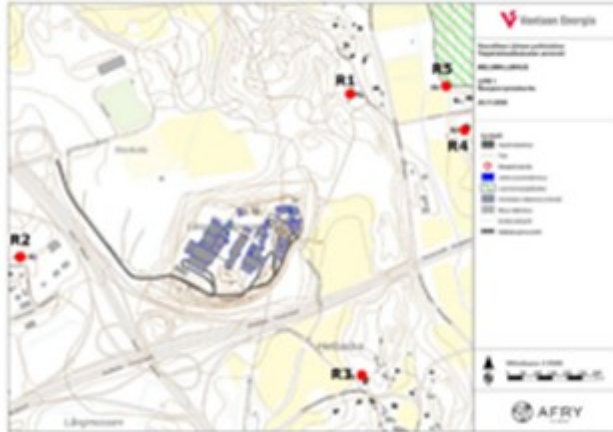
Lähtötiedot

- Vaarallisen jätteen polttolaitos suunnittelutiedon perusteella 100% käyttöasteen tilanteelle
- apulauhduttimen sijoittelu tässä valittu pahinta tilannetta vastaavaksi
- 1. laitosyksikön melu äänilähdemittauksista
- 2.laitosyksikön melumallista (WSP Finland Oy).
- Melun nykytila arvioitiin Remeo Oy:n Vantaan kierrätyslaitoksen ympäristövaikutusarvioinnin raportin mallinnustuloksista

Kuva 5

YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTI JA SIINÄ KÄYTETTÄVÄT MENETELMÄT

Melumallinnusalue

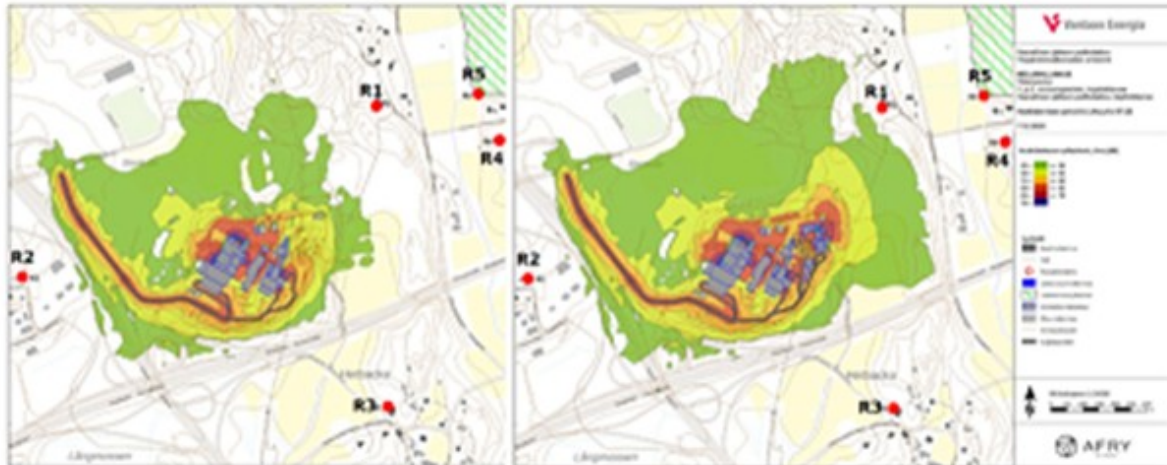
– R1-R4 koskee tontteja, jossa sijaitsee asuinrakennus ja R5 kohtaa, joka sijaitsee läheisen luonnonsuojelualan rajalla

Kuva 6

YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTI JA SIINÄ KÄYTETTÄVÄT MENETELMÄT

Keskiäänitaso päivällä – VE0 ja VE1

Kuva 7

YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTI JA SIIHÄ KÄYTETTÄVÄT MENETELMÄT

Keskiäänitaso yöllä – VE0 ja VE1

Ojangan ulkoilualan ja sen lähialueiden luonteen pysyvyydestä

Ojangan alueen luonteesta ja Kehä II:n sekä Porvoonväylän risteysalueen lähellä sijaitsevan alueen osalta Vantaan Länsisalmissa on Helsingin hallinto-oikeus todennut 6.11. 2018 antamassaan päätöksessään 18/0700/5 (Dnrot) 6.11.2018 08978/17/4103 08985/17/4103 seuraavasti:

”Kaavaratkaisun ei voida todeta heikentävän Ojangan alueen virkistyskäyttömahdollisuuksia laajemmalti, vaan vaikutus ulottuu ainoastaan asemakaavassa muuhun käyttöön osoitettuun alueeseen. Tähän nähden asemakaava ei vaaranna yleiskaavan virkistysaluepainotteista perusratkaisua Ojangan alueen osalta. Asemakaavassa osoitettu ET-alue linja-autovarikkoa varten sijoittuu välittömästi yleiskaavan mukaisen laajahkon ET-alueeksi varatun alueen, jolla sijaitsevat muun ohella lumen vastaanottoaika, jätevoimala ja maa-ainesten käsittelyalue, viereen. Asemakaava ei siten merkitse vaikutuksiltaan uudenlaisen maankäyttömuodon tuomista paikalle. On myös todettu, että asemakaava osaltaan parantaa alueelle jo sijoittuneiden yleiskaavan VL- ja VU-toimintoihin liittyvien koirankoulutusalueiden toimintaedellytyksiä. Nämä seikat kokonaisuutena huomioon ottaen hallinto-oikeus katsoo, että yleiskaava on ollut riittävästi ohjeena asemakaavaa ja asemakaavan muutosta laadittaessa.”

Helsingin HAO on siten jo antamassaan päätöksessään arvioinut, ettei alueella ole tapahtunut mitään sellaisia merkittäviä muutoksia, joiden perusteella Ojangan ulkoilualan luonne olisi muuttunut. Vaasan HAO:n nyt valitusluvan hakemisen kohteena oleva päätös on tältäkin osin Ojangan aluetta koskevan vakiintuneen hallinto-oikeudenkäytön kanssa

ristiriidassa ja sen vuoksi pyydämme, että Korkein hallinto-oikeus myöntää asiassa valitusluvan, koska nyt Vantaan Energia Oy:n asiassa annettu päätös ei ole yhtenevä muun aluetta koskevan lainsoveltamisen kanssa. Virkistyskäyttöön on merkittävä vaikutus sillä, että kaavaratkaisuille vastoin kaavoittajan käsitystä ja tahtotilaa annetaan laajemmin merkitystä. Melutasojen ohjearvojen kohottaminen 10 dB(laeq) -mittayksiköllä vaikuttaa merkittävästi alueen virkistysarvoon.

Oikeudellinen kysymys tältä osin on se, että voidaanko kaavaratkaisuille antaa jälkikäteen huomattavasti laajempia merkityksiä kuin mitä kaavoittaja on kaavaa laatiessaan ilmoittanut ja kun vastaava käsitys on myös jo vahvistettu hallinto-oikeuden päätöksellä.

Hyväksytyssä maakuntakaavassa Ojangan virkistysalueen alue näkyy alhaalla vasemmassa kulmassa vaalean vihreänä alueena. Kuten kaavasta näkyy niin Ojangan virkistysalueen ympärille ei ole suunniteltu taajamaista asutusta eikä sitä siten pidä katsoa taajama-alueen välittömässä läheisyydessä olevaksi virkistysalueeksi.

Kuva 8

Molemmat kaavoituspäätökset vahvistavat edelleen sen, ettei Ojangan virkistysalue jatkossakaan tule olemaan taajamien keskellä.

Valtioneuvoston päätöstä melutasojen ohjearvoista (993/1992) ei ole sovellettu päätöksen edellyttämällä tavalla itse toimintaan vaan aikaisemmasta poikkeavaa lupaehtoa on perusteltu ympäristön meluisuuden muutoksilla.

Vaasan hallinto-oikeus on muuttamassa 15.12.2021 antamallaan päätöksellään Ojangan ulkoilualuetta taajamien ulkopuolisena virkistysalueena koskevaa vakiintunutta ja yhtenäistä oikeuskäytäntöä, joissa on katsottu, että Ojangan ulkoilualueella melu ei saa ylittää päivällä klo 7-22 ekvivalenttimelutasoa 45 dB eikä yöllä 40 dB:a.

Koska Vaasan HAO:n päätöksessä on vakiintuneen lain tulkinnan vastaisesti painotettu muuta kuin kyseisen toiminnanharjoittajan omaa toimintaa ja sen haittojen rajoittamista suhteessa Valtioneuvoston päätöksessä määriteltyihin lähellä olevien alueiden ja toimintojen luonteeseen vaan perusteltu päätöstä toiminnan sijoituspaikan lähiympäristön hyvin paikallisilla melutasoilla vaikka itse toiminnanharjoittajan omasta toiminnasta aiheuttava meluhaitta kulkeutuukin laajemmalle ja on häiritsevämpää kuin muu lähistön melu, niin katsomme, että valituksemme meluraja-arvon osalta tulisi hyväksyä.

Katsomme, että asialla on lain yleisen soveltamisen osalta merkitystä, koska Vaasan HAO:n ja ympäristöviranomaisen tulkinta Valtioneuvoston päätöksestä luo tilanteen, jossa jonkin alueen meluavinta toimintaa harjoittavan toiminnan melutasojen rajoittamisella ja toiminnasta syntyvän melun kantama-alueilla ei ole merkitystä, jos toiminnanharjoittaja edes osittain osoittaa, että sen toiminta-alueen läheisyydessä olevalla alueella, voi melutaso ajoittain kohota yli sille ympäristöluvassa asetettavien melun raja-arvojen. Tällöin ei olisi enää merkitystä, että toiminnanharjoittajan omasta toiminnasta syntyvä melu on luonteeltaan sekä häiritsevämpää tai että se kantautuu laajemmalle kuin esimerkiksi lähellä olevien teiden liikenteen äänet.

Kysymys siitä onko ympäristölupaa myönnettäessä mahdollista sivuuttaa Valtioneuvoston päätöksen meluraja-arvot sillä perusteella, että lähialueella melu voi osittain olla toiminnon tuottamaa melua kovempaa, on myös yleistä merkitystä. Valtioneuvoston päätös ei salli ylläkuvatun mukaista harkintaa melun raja-arvoja asetettaessa vaan kullekin toiminnalle melurajat on asetettava niiden tekijöiden perusteella mitä päätöksessä on. Kriteereihin ei kuulu ympäröivän melun arvioiminen vaan merkitsevää on lähialuetyypit: asumiseen käytettävät alueet, virkistysalueet, taajaman määritelmä, oppilaitokset jne.

Lain soveltamisen kannalta Vaasan HAO päätös on virheellinen myös sen vuoksi, että päätöksen perusteluissa sivuutetaan kokonaan alueella tehdyt melumittaukset, jotka oikeasti todentavat alueen melutilanteen ja päätös perustetaan ainoastaan melumallinukseen, joka on todennäköisyyslaskentaa.

Edellä mainituilla perusteilla pyydämme Korkeinta hallinto-oikeutta kumoamaan tältä osin nykyisen määräyksen ja muuttamaan sen seuraavaan muotoon:

”Toimintaa aiheuttava melu ei saa lähimpien asuinrakennusten piha-alueilla ylittää päivällä (klo 7-22) ekvivalenttimelutasoa (Laeq) 55 dB eikä yöllä (klo 22-7) ekvivalenttimelutasoa (Laeq) 50 dB eikä uusilla asuinalueilla ekvivalenttimelutasoa (Laeq) 45 dB. Toimintaa aiheuttava melu ei saa Ojangan ulkoilualueella ylittää päivällä (klo 7-22)

ekvivalenttimelutasoa (Laeq) 45 dB eikä yöllä (klo 22-7) ekvivalenttimelutasoa (Laeq) 40 dB.”

Toistamme seuraavassa asukasyhdistysten ja Luonnonsuojelupiirin aikaisemmin esitetyt vaatimukset

Asukasyhdistysten vaatimukset ja perustelut (esitetty jo Vaasan Hallinto-oikeuteen), kuvat alkuperäisessä valituksessa (liite 7).

A. Ensisijaisesti vaadimme myönnetyn ympäristöluvan kumoamista ja osana tätä vaatimusta sekä toissijaisia vaatimuksiamme vaadimme, että lupa toiminnan aloittamisesta muutoksenhausta huolimatta on kumottava ja toiminta alueella vaadittava välittömästi keskeytettäväksi siihen asti, kunnes asia on lainvoimaisesti ratkaistu.

B. Toissijaisesti vaadimme luvan palauttamista AVI:in ja mahdollisimman kattavasti seuraavien velvoitteiden asettamista:

- i) Toiminnanharjoittaja tulee määrätä selvittämään Liitteen 1 jätteiden koostumus ja ympäristövaikutukset päästöissä ja laitoksen jätteistä kattavasti YVA-lain ympäristövaikutusten arvioinnissa.
- ii) Toiminnanharjoittaja on velvoitettava selvittämään kyseisten jätejakeiden käsittelyn BAT-tekniikat, ml. 2019 BAT-dokumenttien vaatimukset
- iii) Syntyvien jätteiden käsittely on selvitettävä uskottavasti ml. tuhka- ja kuonajätteet
- iv) Syntyvien jätteiden ympäristöluvitus on käsiteltävä yhdessä tämän luvan kanssa
- v) Eloperäisistä jätteistä aiheutuvat biologiset vaarat ja haitat ihmisille ja ympäristölle on selvitettävä.

vi) Pohjaveden pilaantuminen ja siitä aiheutuvat ympäristön riskit on selvitettävä erityisesti rakentamisen aikana, mutta myös sen jälkeen.

C. Vaikka katsomme, että lupa ei ole missään oloissa hyväksyttävissä, varmuuden vuoksi toissijaisesti vaadimme ympäristöluvan ehtojen muuttamista seuraavasti ja seuraavia selvityksiä:

- 1) Oikeutta pyydetään hankkimaan luvan myöntämisen edellytyksenä olevat kohtien B i-vi selvitykset ja järjestettävä kuuleminen niistä, sekä huomioimaan tämä lupamääräyksien korjaamisessa
- 2) Laitoksessa poltettavia jäte-eriä ei pidä muuttaa nykyisin voimassa olevasta ympäristöluvasta. Ympäristölupa on kumottava tältä osin ja muutettava siten, että laitoksella saa polttaa vain nykyisessä luvassa sallittuja jäte-eriä.
- 3) Lupaehtoja tulee tarkentaa, niin että varmistutaan, ettei kyseessä ole muu kuin syntypaikkalajiteltuun yhdyskunta jätteeseen rinnastuva jäte tai ettei kyseessä ole

luettelosta johtuen vaarallisia aineita merkittävästi sisältävä jäte, uusiokäyttöön tai kierrätykseen kelpaava materiaali. Muun kuin lajitellun sekajätteen osalta luvassa tulee määrät pitoisuus raja-arvot raskasmetalleille, halogeeneille ja muille haitta-aineille, joilla voidaan varmistaa, että tiettyjen eri poltosta ei vapaudu luvattomasti haitta-aineita. Jätteet on määritettävä lainmukaisesti ja päätösvaltaa ei saa antaa luvanhaltijalle tai valvovalle viranomaiselle.

4) Poltettavien jätteiden luettelosta tulee selvittää onko kyseisillä jätteillä vaarallisia aineita sisältävä rinnakkaisluokka ja mikäli näin on, vaarallisten aineiden pitoisuudet ko. luokassa tulee säädellä ja poistaa: i) Kohta 20 03 muut yhdyskuntajätteet, joka ei käsitä sekajätteen komponentteja, vaan esimerkiksi viemäriletteitä, joiden koostumus voi poiketa mm. raskasmetallien suhteen erittäin merkittävästi syntypaikkalajitellusta yhdyskuntajätteestä, 20 02 02 maa -ja kiviaineksien poltto ei ole järkevää toimintaa ii) kohta 12 01, joka koskee metalleja ja muoveja on ristiriidassa kierrätysmateriaalien kiellon kanssa, iii) kohta 15 01, joka koskee erilliskerättyjä pakkausjätteitä ja on ristiriidassa kierrätysmateriaalien kiellon kanssa) i) Kohta 19 05-06 jätteenkäsittelyn jätteet käsittävät mm. lietteitä, joiden koostumus todennäköisesti poiketa mm. raskasmetallien ja rikin suhteen erittäin merkittävästi syntypaikkalajitellusta yhdyskuntajätteestä, Kohdan 20 01 suhteen tulee täsmentää, että 20 01 kuuluvien jätelajien osalta tarkoitetaan kuluttajilta tai kaupasta kerättyjä sekajätteen joukossa olevia jakeita, kun asianmukainen kierrätys ja jätteen laadun varmistus on suoritettu. Toissijaisesti mikäli nämä sallittaisiin selvityksien perusteella jokaisella vaarallisia aineista sisältävällä jakeella tulee olla raja-osuus paljonko se saa olla kerralla poltettavasta jätteestä ja vaarallisten aineiden pitoisuus, jotta voidaan varmistua, että jäte-erän polttaminen ei aiheuta luparajoja ylittäviä päästöjä.

5) Vaarallisia raskasmetalleja, muita vaarallisia aineita ja POP-yhdisteitä käsittävien jätteiden määrät erityisesti uudessa jäteluokassa 19 12 10 tulee selvittää. Lupahakemuksessa viitataan autonpurkujätteisiin ja autoista sekä muista laitteiden purkamisesta peräisin olevat vaaralliset aineet on selvitettävä. Jätteiden ja autojen murskaustoiminnassa syntyy vaarallisia jätteitä, joita seulotaan mm. fluffi tai SLF-jakeiden tuottamiseksi. Auton ja muusta murskaustoiminnasta sekä autoista peräisin olevat vaarallisia aineita sisältävät jätteet on kiellettävä luvassa

6) Lupaehdot koskien päästöjä viemäriin ja alueen purovesistöihin on muutettava siten, että alueella muodostuvat hulevedet on myös vaadittava johdettavaksi alueen viemäriin ja edelleen asianmukaisesti puhdistettavaksi ennen niiden laskemista luonnon vesistöihin. Hulevesien koostumus on selvitettävä kattavasti kaikkien luvanvaraisten aineiden osalta purkupaikalla ja asetettava luparajat niin, että ympäristölaatumormit eivät ylity vesistöissä, eikä luvanvaraisia aineita lasketa vesistöön ilman lupaa. Viemäriin laskettavien vesien osalta on varmistuttava, että vesilaitoksella on aineiden käsittelyyn tarvittava teknologia ja ettei toiminta aiheuta vesilaitoksen ympäristöluvan rikkomista, ylitä laillisia ympäristölaatumormeja vesistöissä tai luvatonta luvanvaraisten aineiden päästöä

7) Jätteenpolton osalta on lupaehtoja muutettava seuraavasti:

- Laitoksessa tulee sallia vain Suomessa syntyneen syntypaikkalajitellun jätteen poltto.
- Erikoisjäte-erien polttoa laitoksella ei tule sallia ja tätä koskeva ehtokohta on kumottava.

8) Ojangan ulkoilualueen melurajoiksi on asetettava päivällä kello 7-22 ekvivalenttimelutaso (Laeq) 45 dB ja yöllä 22-7 40 dB ja tältä osin melua koskeva ympäristöluvan kohta 13 on muutettava.

9) Ympäristöluvan ehtoja 35 ja 36 on tarkennettava ja lisättävä toiminnanharjoittajalle oma erillinen tarkkailuvelvoite melun osalta. Tarkkailuvelvoitteessa on vaadittava ensimmäinen melumittaus lähimmissä häiriintyvissä kohteissa sen jälkeen, kun laitos on toiminnassa sekä sen jälkeen mittaus vähintään kerran vuodessa. Kerran 10 vuodessa tehtävä mittausrytmi on riittämätön.

10) Jäte-erien kuljetus ja niihin liittyvä liikennöinti on kiellettävä yöaikaan kello 22-6 ja tätä koskeva ehto on lisättävä ympäristölupaan.

11) Ympäristölupaan on sisällytettävä tarkemmat määräykset siitä, kuinka alueelle tuotavasta jätteestä on eroteltava kierrätykseen kelpaavat jäte-erät.

12) Ympäristölupaan on lisättävä ehto, jossa kielletään jätelain 17 §:ssä säädetty vaarallisten jätteiden sekoittamiskielto.

13) Ympäristölupaan on lisättävä tarkempi ehto siitä, mitä poltosta syntyvälle tuhkalta ja kuonalle on tehtävä.

14) Hallinto-oikeuden tulee asettaa raskasmetalleille ja haitta-aineiden päästöille ilmaan ja vesiin lailliset ja kestävät päästönormit. Erilliset tarkkailupisteteet tulee asettaa päästökohtiin ja kerrostunutta vettä tulee mitata ojien pohjien läheisyydessä

13)Paineekyllästetyn puun poltto tulee kieltää, sillä se sisältää arseenia, kromia ja kuparia. Sama koskee myös kreosiittipitoista puuta.

14) Polttolämpötilan raja-arvoksi on määritettävä lupamääräyksissä 1100 astetta celsiusta, mikäli merkittävien vaarallisten aineiden määrien polttamisesta sallittaisiin myönnetyn luvan mukaisesti. 15) Vakuus on asetettava ongelmallisimpien jätteiden käsittelyn hinnalla, SLF jätteen osalta tämä voi olla 450 euroa tonni ja vastaavasti muiden vaarallisten jätteiden osalta. Oikea vakuuden suuruusluokka, jota on käytetty muiden vastaavia jätteistä varastoiville laitoksille, on siten miljoonia, esitämme varovaisuusperiaatteella 10 miljoonan euron vakuutta.

16) Jätevesi- ja ilmapäästöille asetettava raja-arvot kattavasti kaikille luvanvaraisille aineille ml. vapautuvat raskasmetallit, lantanoidit, alkali- ja maa-alkalimetalliryhmä ml. harvinaisemmat aineet beryllium, cesium, litium ja strontium, vesissä myös johtokyvylle ja anioneille tulee asettaa raja-arvot ml. kloridi, bromidi, fluoridi ja jodidi sekä sulfaatti, EU laatu- ja ympäristönormiaineita on valvottava pinta- ja pohjavesistä lainmukaisella herkkyydellä ja vähintään kuukausittain

17) Koska muutoksen haku johtuu lupaviranomaisen ja luvan haltija ilmeisistä virheistä ja puutteellisesta toiminnasta, on kohtuutonta, että kulut jäisivät valittajien vahingoksi ja viranomaisen sekä luvan haltija tulee nämä velvoittaa maksamaan valittajien [asukasyhdistysten] oikeudenkäyntikulut, tällä hetkellä 2200 euroa käsittäen asiantuntijatyötä.

Perustelut löytyvät valituksista: **Liite 7** Asukasyhdistysten alkuperäinen valitus ja **Liite 8** Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry:n alkuperäinen valitus.

Uuden tiedon perusteella lisäämme tähän valitukseen seuraavat toissijaiset vaatimukset

1. Toiminnanjatkaminen on kiellettävä tai ainakin teollisuusjätteiden polttaminen on kiellettävä niiltä osin, kun niiden jäte-eräkohtainen alkuaine- ja haitta-aine koostumus ei todistettavasti vastaa syntypaikkalajittelun jätteen koostumusta. Teollisuusjätteitä poltetton vastaanottaessa kyseiset koostumukset tulee tarkistaa jokaisesta jäte-erästä.
2. Syntypaikkalajittelun sekajätteen sekä siihen rinnastettavien jätteiden osalta tulee pistokokein osoittaa, että jäte on lajiteltu, eikä sisällä suuria määriä kierrätyskelpoisia materiaaleja. Mikäli kierrätettävät/kompostoitavat/uusiokäytettävä jakeet ylittävät syntypaikkalajittelun jätteen ominaisuudet, tulee jäte-erä palauttaa tuottajalle.
3. Jätteille on asetettava rikki-, kloori-, fluori- bromi-, jodi-, sekä raskasmetalli- ja elohopeapitoisuuksien perustellut raja-arvot ja näille kattava jatkuvatoiminen valvonta.
4. Laitokselle on määrättävä EU-BAT:n mukaiset jatkuvatoimiset ilmapäästöjen tarkkailu m.l. elohopean tarkkailut.
5. Laitokselle on määrättävä EU:n pinta- ja pohjaveden laatumien sekä vastaavien laatumien mukaiset tarkkailut vesistöihin ja niiden kautta Natura-alueelle päästettävistä vesistä. Tarkkailuvelvoite tulee asettaa alkuaineille, erityisesti metalleille ja arseenille sekä vaarallisille aineille, sen on sisällettävä mittausten määrät ja herkkyys. Viemäriin saa laskea vain sellaisia aineita, joille jäteveden puhdistamalla on kyseisinä määrinä ja pitoisuuksina ympäristölupa.

Uusien vaatimusten perustelut.

Häiriöilmoitukset osoittavat, että osa jätteistä aiheuttaa kohtuuttomia päästöjä. Lisäksi Minata-konvention BAT:in mukaan osa nyt ja aikaisemmin hyväksytyistä teollisuusjätteistä ja ei-sekajätteistä, kuten jätevedenpuhdistuslietteet, edellyttää savukaasuilta parannettua elohopean puhdistusta. Vuoden 2019 pohjavesitarkkailussa näkyy mm. kohonnut elohopea, tarkkailua suoritetaan edelleen liian epäherkästi. Viemäroidyissä vesissä on esiintynyt kohtuuttomia pitoisuuksia elohopeaa verrattuna Minamata-konvention BATiin.

TÄYDENNYS OIKEUDENKÄYNTIKULUT

Asukasyhdistysten oikeudenkäyntikulut ovat tässä vaiheessa 2200 euroa. Valittajat ovat tehneet viranomaisten ja oikeuslaitokselle kuuluvaa työtä. Oikeudenkäynti johtuu puutteellisista lupaselvityksistä sekä lupaviranomaisen ja sittemmin myös Hallinto-oikeuden ilmeisistä virheistä jotka ovat vakavasti vaarantaneet ympäristö- ja terveysturvallisuuden. Vaasan HaO on vastaavassa tilanteessa tuominnut Pomarkun kunnan maksamaan oikeudenkäyntikulut ympäristölupa-asiassa ja TUKES on tuomittu vastaavasti lukuisia kertoja kaivosasioissa.

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piirillä ei ole oikeuskuluvaatimuksia.

Vantaalla 21.1.2022**Asukasyhdistykset****Rajakylän Pientaloyhdistys ry**

Kari Saloranta
puheenjohtaja

Marja Tamminen
sihteeri

Vaarala Seura ry

Marja Uistola
puheenjohtaja

Anu Kavonius
sihteeri

Vantaan Omakotiyhdistysten keskusjärjestö ry

Kari Aurimaa
varapuheenjohtaja

Matti Happonen
sihteeri

Helsingissä 21.1.2022**Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry**

Laura Räsänen
puheenjohtaja

Lauri Kajander
erityisasiantuntija

LIITTEET

Liite 1 - ELY-keskus Tarkastuskertomus_Remeo Oy_19.10.2021

Liite 2 - Ilmoitukset häiritsevästä melusta ELY-keskukselle

Liite 3 valituksenalainen päätös: VaHaO_paatos_Vantaan-Energia-
jätevoimala_Långmossaberget_15.12.2021_nro_21_0149_3

Liite 4a. Ilmoitus, Vantaan Energia Jätevoimala, Ympäristöluvan päästörajan ylityksiä
2021102021

Liite 4b. Ilmoitus, Vantaan Energia Jätevoimala, Ympäristöluvan päästörajan ylityksiä
2224102021

Liite 4c. RE Ilmoitus, Vantaan Energia Jätevoimala, Ympäristöluvan päästörajan ylityksiä
6112021

Liite 4d. Ilmoitus, Vantaan Energia Jätevoimala, Ympäristöluvan päästörajan ylityksiä
14112021

Liite 4e. Ilmoitus, Vantaan Energia Jätevoimala, Ympäristöluvan päästörajan ylityksiä
21112021

Liitteet 4g-4l. Häiriöilmoituksia korkeista rikkipitoisuuksista

Liite 5. Elohopea BAT_BEP_E_interractif

Liite 6. Päätös, johon alkuperäisillä valituksilla on haettu muutosta: Etelä-Suomen
aluehallintovirasto 5.3.2020 nro 86/2020

Liite 7. Asukasyhdistysten alkuperäinen valitus

Liite 8. Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry:n alkuperäinen valitus